

جمله اهل میرزیهیات اوقافه لا ینفع الروح باذ الحصر والولد مصرع نشد که در کتب کبریا و معتق الفوت قبل الطیب زیان آن
خواست که اگر ابقار و دهر شعلی که نامور کرد و اشتعال نماید چه در میدان کار بسوس تقد سلطنت داشت سخن امر الزام نمود اگر این عت
از خانی دور میکردند مطاوعت واجب میدانم آن کفره کافر لغت خدا بطریق استانت و شانت و شانت جو بهاء بی ادب
میکنند عاقبت او را در چیزه که حکم کفین داشت بردند و بزبان آن تیر قامت را در خفه خفه خفه کردند و می چیدند
و ما چیزند بخره جهان گفت کلوزنه فحفا لدهر ساودینی همومه و سلت بدالایام شتم نطق در عالم آس
اعتبار فراوانست اما دیده عجزه بین نیست و الامامت خردمندان ازین یک داستان روزگار پرستان نصیحت پذیرند و
گیرند لمولفه امی فلک تاکی از جفا بایت چندین گردش غم افزایت به یکسر ایجان مان نهد روز و شبها عمر فریاست
همه امروز تو زوی تیر است تا چه بسیم خود فرود است فلک چیری سیکر چیری را مانده که همه را دشمن و دوست کدر بر سر
در روز قباء دولت یاری بردوش کدام صاحب کلاه بخت که باز امروز از غایت تعذی او را وحید افرو امقرض کت
پوستین بریدست یا کرا بر تخت مملکتی تاج بخت و قبال برفق نهاد که عاقبتش در تحت مملکتی لکد کوب حوادث گردانید اگر سالک
خطه خاک بغراء او اظهار جرع و اجحاش در فرغ کرد و در گاه آسمان بنوی لباس ارزق پوشید ماه کرته ز کس ابرتن خود
کرد عطار و گلک و در قر بر طاقه عطلت اندخت زهره بر گوشه طارم سپهر بنوای بی نوالی است این ترانه است
شایامی عمرت همه از جام برخت کبرک حیات بهر جام برخت خولی که زینت از صد خجرت از دیده دوستان ایام برخت
بغاق زین خور از فرق الغ خاتون کردون بیفقا و کربایغ از میان ترک کین توز قبه پنجم فرکشا و نه مشتری محض زوال
عمر و سلطنتش را برقم و کل نعیام لا محاله ذائل مرفوم گردانید و ذلک فی الجمعه السابع من جمادی الاول سنة اربع
و تسعین و ثمان و مده ملک او چهار سال بود از وسایط فلا یحکمت اذا کان الشوهه فوق القدره کان
هلاک الجیم دون بلوغه مقصی اذا قبل قبل و اذا برآذ بسو چون کینا توخان مانند بروی تان پیوسته ازین رو
مصرع که شد رایتز باید بخت بانج همه روی در پشت داشت و معنی اولفد لظهر الیمین من جیب و جوق قبله اقبال خود
ساخته بطن و ظهر امور را بدیده خبرت ندیده و از زیر و بالا فلک زیر بالا در حیرت حسابی بر گرفته و در اجزاء سلت فرغت
و دلوع در طلایی و مناهی که امانت امانت ملک داری بود اوقات شریف را ستغرق گردانیده تا امت امر از ان شیوه ستوه
شدند روی در روی آورد و هم پشت کشت تا سلطنت پادشاهی نیز محبوب او یعنی پشت نمود و المرء مرآجت بصد
واغ و درین بنام پادشاهی را شب خوش گفت بل شب جوانی رسیدید و ملولفد غلذت و هار اذ یفهم کفایتی رسانید بر عاقله
از باب غلظت که دست حوادث از دهن کبر کمال ایشان کفوف باد و اصابت بر طلیعه افکار موقوف پوشیده نیست که در
عالم تمیل پادشاه مانند شان است و جمهور خلاق چون نه که سفند در کف رعایت و حوزه حایت او و بر گاه که بر شان محاط
مصالح چرا گاه و بشخور یا مرغی مانده تا بترک کل چه رسد نظم حال مویشی شای گردود مستحق سخره و نیست دای و خود چه جای

تقریب و وثایت است بر عرض تلف و او در قبضه اندوه و هف اند شعر و من زعی غمنا فی ارض مبعده و نام
 عنها نولی رعبها الاسد قال النبی علیه الصلوٰه والسلام کلکم راع وکلکم مسئول عن ذبیة من ذبیات معلوم
 که اسراحت و مباشرت امور سلطنت مکرر ضلالت را بجا می آید و والد ذبیة عرض کثیره الخطاب و الملک سلعة کثیره فالعقل
 در حکمت مدنی معنی شده که سلطنت منزل و سیاست اهل سکن نسبت بیک شخص چنانچه سخنان تند داشته باشد و امور معاش
 بوجه اتم و اکمل انتظام گیرد مفضی است بطول فکر و عدم فراغت و جناب ارادات و بدل مجهود و طلب مقصود و تحصیل
 اقتضا و براینه شخصی از افراد نوع که متقدما تمام تمام حقایق و تکفل نظم مصالح جوانب کرده و واجب است که عقل و فهم و علم او موافق
 عقول و افهام و اعلام علوی باشد و حسن مساعی و فرط اجتهاد و کتاب اسباب ریاست و تحصیل ضوابط سیاست باز آن
 توان نیست که ناچه حد و حساب آید پس چگونه عقل سلیم را دارد که کسی با پی بردست سلطنت بند و در سر سو دای ملک در
 و جان گیری فخر عاقبت با وجود این عقدا و حصول این پیشیاد بغفلت و انماک و لغو و سرور و لهو و فوج مشغول کرده و بسطت
 و کسالت که از ارباب بسالت محذور و مسکور باشد تن دروید و لذت و باکل و مشرب هستی و توصل بمباح شئی که از طریق پادشاهی
 بعد المشرفین دارد نماید و موجب ذهاب و فاجر و حشمت و جالب جبارت خدم و حشم شود اختیار کنند تا در ضمن آن بنای مصالح
 ملک منحل و عقد مهمات دولت منحل گردد و انلاب سر آثر و انتکات مرا اثر نتیجه دهد پادشاه عاقل می تواند بود پس باید که رتات
 سیوف را بر ربات شوف مرتج و اردو میان صلب بر مهمات و وصال مهمفات فرقی تصور نکند سوا و کیس و پرچم از روزا عالم
 خاکسار سازد و کلفونه چهره فتح و ظفر از حمرة مواقع شمشیر آید از ترتیب و بدعتی باید ملک چو آب حیات نوش کند
 اگر ز خون عدو پر کند ساغر او فلک مشام کسی خوش کند ببری مراد که خاک معرکه باشد غیر و غیرا و عروس ملک کرامی رتبات
 سرد برون ز کوه شمشیر شاه زیور او باغ تیغ بجا و در رنگ جرمه پیمای لغذبا الشراب دم العذکر و در تریخ نفس
 استرواح جسم را استظلال کبف ابرو الظل ظل الزینح واجب داند و اطراب قوت شجاع از سماع اطلب
 الاغابی بصها لایجاد موقوف گرداند و کوش جازا بدین سخن از زاده طبع حکماء متقدم معطر دارد که لا ملک الا بالحق
 ولا رجال الا بالمال و الامال الا بالعمارة و لا بالعدل و التیاسة و مدارج و مرتب
 این کلمات از گفته استاد ابو بکر الخوارزمی در نظر عقل مقرر سازد الناس بالاحسان و الاحسان بالسلطان و السلطان
 بالزمان و الزمان بالامکان و الامکان علی قدر امکان چه نامست احکام جاگیری و جهاداری و مصالح بطران
 گذاری و حق گزارای و این کلمات مندرج است و اگر فاضل کجا عالم در شرح منافع و تفریح مهول این فصول خوش نماید ظروف
 و حالات از مطابقت و التزام و تضمن می کرده و کوز و رموز اشارات و عبارات آن نامستی ولو کان البحر مدادا لیکلمات الله
 اول نعمت عدالت و نصف برافاسی و ادانی فایض دارد و از ستم و جور و میل در مختصات امور برانند فایض بصرع اهله
 چنانچه صیبت این موهبت و ذکر این منقبت همچنان صبا و بود و شمال و جنوب با طرف کیتی رسد و نامست و نامست و نامست

وصاف

و موالات او میلی کامل فرمایند چه اگر پادشاهی همت را بر تسخیر طرفی خارج از دایره تملک مقصور دارد یا رقاب شکری بکاید بطرف
 طوعیت خود مطوق خواهد آید بجز بقیه صد هزار عثمان و سان منفق کرده و از انفاق خزین و بزل اموال چاره نباشد و بعد از آن
 با تمام لشکر در معرض خطر آورده بود ممکن که بعضی از آن مراد بوصول موصول کرده و اما هرگاه که موافقت بر قانون معدلت و شیوه نصیحت
 و انصاف عادت گیرد بی شکل این کلفت و ارتحاب خطوب و تعدی خطا مقصود چه میکشاید و مراد در کنار می آید و از آن جمیع
 خیر من الرقیبوت چون بین صفت قلوب رجال صید کرده و از ابعید و حسان قید نظری بر حال آن مال مثال کار و فال لکوب
 لا اثم مال یمثل الملیه سلاطین را که استیاج ایشان بر او مالی بر حسب اعمال و سوانح مهیات و مصالح ملک باشد و باید که
 مال از مدخل حق و موجب بخرازا رسد و در تحصیل و جمع آن سیرت صدق و مواسات که ناظم احوال ملک است رعایت رود
 اساس خایه قطع کرده باشد و در تطمین سطح صرف بعیت از رعیت شمی که مایه ربودن دیوار کند و بام اندود و بعد از جمع
 در تفریق آن بواسطه تصویری که آنرا غایت بذل و سخاوت مال نهد و از نتیجه معالی همت پند و تندیر و اسراف نماید و دفع طماع
 مساکله از حواشی بساط دولت فرض عین شمرود چه اکثر مصابیح العقول عند برو فی الاطباع و قد کتب از وی الی
 شریبه و هو فی حبه لا یوشعن علی جنیدک فیسعوا عنک و لا یضیفن علیهم فبضجر و امنیک و لعلیم
 عطاء مقصدا و امنهم منعا جملا و وسیع علیهم فی الرجاء و لا یوشع علیهم فی العطاء
 و این کلمات نزدیکست بنظم حکام تزیل جث قال عز و علا و لو یبط الله الرزق لعباده لبغوا فی الارض و لکن
 یزول یفقد ما یشاء الله لعیاده خیر یصیب چه اگر درین باب اهلالی در زود نمودی باشد با احتلال حال و ظهور مشرور و عدم مطاعیت
 خدم و باطراح حرمت و حشمت و تقاعد از رسوم خدمت انجامد و شاهین چون به با بلی کامیاب شد ترک عادت معهوده شود
 کند و دست تدارک از تاسخ با من ظانی قاصر کرده و بزرگترین غایب آن باشد که چون پادشاه ضبط خرازا نکند به داعی ضرورات و تاسخ
 مهیات طمع در مال رعیت بمسکوم گرداند و ظلم و عدوان لازمه آن کرد و الملک یبغی مع الکفر و لا یبغی مع الظلم و بهر حال خناس
 عطا و حسان از خزانه خاص پادشاه و مدوح ترک دست مال رعیت در از کردن و چون معلوم گشت که اسراف و افراط و قلت
 ضبط و احتیاط در انفاق مال مذموم است در مقابل آن مساکت و تقیر بهین چاشنی دارد بل متابعت نص قرآن حکمی طبع و توفیق
 رفیق شمر و لا یجعل یدک مغلوله الی عنقک و لا یبسطها کل البیطا لکن جان جناس فضائل عدالت است و آن همت
 که نفس اماره شود تا در التزام طریق فضائل آنچه حقیقت فضیلت باشد از وی صادر کرد و بی درهما و آن نوعیت در تحت شجاعت که از
 تنذیب قوت نفس سببی حاصل میشود اگر بطرف افراط اندک میلی رود محافظت علت ما و سبب توفیق از وقوع در طرف تفریط
 لایق تر چه بر آید توقع اخلاصت عوارف و ترصد عاطفت و جهان از طوک علی اختلاف طبقات الملائق باضعاف تواضع بود
 و بخل و دناوت از عوام الناس کوبیده است و شبیه نیست که با با همت سلطنت شاعت این رویت زیاده باشد و اندک آن
 بسیار نماید و ازین قسم غلل احوال ملک زود تر و شیوع تر است که شسته بریت کند شعر و عیب ذمی التشریف المذکور که

ملوف سحر

وَعَبْدِي الظُّفَيْرُ مَعْمُورٌ وَقَوْمُهُ الظُّفَيْرِيُّونَ مِنْ حِجَارِهَا وَمِثْلُهَا فِي سَوَادِ الْعَيْنِ شَهْرٌ وَمِنْ مَصَالِحِ مَالِ
 رَجَالِ بَرِينِ وَجْهِ دَسْتِ فَرَاهِمِ دَاوَجِنِ تَبِيرِ وَعَدَلِ شَامِلِ كِهْ مَنَابِطِ مَنَاجِحِ مَلَكْتِ وَفَتِ هَسْتِ آئِيذِ صَوْرَةِ مَقَاصِدِ وَعُتْوَانِ نَامَةِ مَطَالِبِ
 سَاوَزِ خَا تَمِ خِصْمِ دَا عِيَانِ اَعْوَانِ وَكَافَرِ اَرْكَانِ رَا بَرِضِيَّتِ اسْتَعْدِ وَبَعْدَ اَزِ هَتْمَانِ وَتَجَرِبَتِ رِعَايَتِ وَاجِبِ دَانِدِ وَبِقَدْرِ قُوَّةِ
 اسْتَطَاعَتِ رَجُوعِ اَعْمَالِ فَرَا بَدِ فَيْثِلِ عَنِ بُو زِ جِهْرِ كَيْفِ تَقْضِي مَلِكِ بِنِي سَا سَانِ وَمِثْلِكَ فِهْرِمِ خَالِ اسْتَطَاعَتِ
 فِي كَابِرِ الْاَعْمَالِ اِلَى اَصْلِحِ الْعَمَالِ اَلْاَقْرَبُ اِلَى الْعَمَالِ اَلْاَقْرَبُ اِلَى الْعَمَالِ اَلْاَقْرَبُ اِلَى الْعَمَالِ اَلْاَقْرَبُ اِلَى الْعَمَالِ
 نَاخْتَا وَاوَاوَا اَزِ اَزِ مَبَاشَرَتِ اَمْرِ وِيَاوَانِ مَمْنُوعِ دَاوِدِ اِلَانِ فَضْلُهُمُ الدِّهْمُ لَا اَلْكَرْمُ وَغَرَضُهُمُ الشَّرَاءُ لَا اَلْاِثْمَاءُ
 وَفِيهِمْ الصَّفْرَاءُ وَالبَيْضَاءُ لَا اَلْمَجْدُ وَالكُنَاسُ حِرْمَتِ حَقِيقِ بِنْدِ كَانِ مَخْلُصِ اِبْعَادَتِ وَفَرُودِ تَرَبِيتِ شَامِلِ مَعَابِلِ كِرَاوَزِ
 جَرِيَّتِ وَعَقُوقِ طَا عِيَانِ وَطَا عَا نَزَاوَا جِرِ عَسِيَّةِ وَزَاوَا خَرْتِي دِي لَازِمِ دَانِدِ وَبِهَمْنِي رَا اِعْتَبَا كِنْدِ شَعْرَا اَبَا مَنِ الشَّرِّ مَنِ الْخَيْرِ
 صَوْلَتِهِ وَلا يَبَالُ الْكُفْرُ مَنِ ظَنِّ بِالذِّمَّةِ هَمُّ رُو عَتِ سُلْطَنَتِ بَرَقَرَارِ دِلِهَا مُمْكِنِ بَشِدِ وَبِهَمِ مَجَالِ اَمَالِ بَرَفَتِ وَحَسَنِ مَجَارَاتِ كِرْتَلِمِ
 صَدَقِ عِبْرِيَّتِ هَسْتِ مَنَفْعِ مَا نَدَفَدَا اَلْاَعْزَابُ اَلْاَحْكَامُ اَزِ رِزْقِ الْاَخْبَارِ بِي سَبِيكَ وَاجْصِدَا الْاَشْرَارَ بِي سَبِيكَ اَزِ تَوَارِثِ
 كَلِمَاتِ مَرْتَضَوِي هَسْتِ عِيَّتِ مَجِيْبِ عَلَيِ الْاَوْلِي اَزِ بَعْدِ اَمُورِهِ بِنَفْقَدِ اَعْوَانِهِ حَتَّى لَا يَجِي عَلَيْهِ لِحَانِ
 مُحْسِنِ وَلَا اِيسَاءُ اُمِّيْنِي فَمَا يَبْرُكُ اَحَدُهُمَا بِيغِيْرَ جَزَاوَا فَانْهَذَا اَنْزَلَكَ ذَلِكَ نَهَاوَنِ الْحَسَنِ وَالْخَيْرِ الْمُنْفَعِ
 وَفَسَدِ الْاَمْرِ وَاضَاعِ الْعَمَلِ دَرِ عَارِضَاتِ اَمُورِ وَا كِرْمِ مَحْمُورِ مَا يَدْبُرُ سَحْمَارِ وَا سَتْفَا نَكْرِدِ جِهَالِ تَمِيْرِ وِدِ وَفَتْمَا نَكْرِدِ
 اَزَانِ تَوْلِدِ كِنْدِ وِدِ بِي لِي كِتِ مَنُخْوَلَانِ اَمِدِ كِهْ تَا مَرُوزِ بَرِكِ خُوْرَا بَدِ فَيْزِ شَيْدِي كِتِ نَبِيْدِ وَا كِرْمَا خُوْرَا تَا مَعْمُورِ نَبِيْدِ وَا كِرْمَا
 اَنْ جَدِ وِ حَسِي نَا يَدِ سَانِ بَرِيَا يَدِ الْكُرْمِ سَوَا الظَّنِّ شَعْرَا نَزَاوَا اَلْخَرْمِ فِي شَيْخِ مَحْمُورِ فَارِي سَلَبَتِ فَمَا لِي الْخَيْرِ مَنِ بَا
 اِنْسِتِ كَلِمَاتِ مَصَالِحِ مَلَكْتِ دَارِي وَجَزِيَّاتِ وَا كِرْمِ كِرْمِ اَنْ طَوَلِي دَاوَزِيْنِ كَلِمَاتِ اِسْتِبْطَا تُوَانِ كِرْمِ عَلَيِ الْاَيْفِيْنِ هَذَا
 بَيَانِ لِلنَّاسِ وَهَدِيٍّ وَمَوْعِظَةٍ لِلْمُتَّقِيْنَ وَصَلَّى اللهُ عَلَيِ خَيْرِ خَلْفِيْهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ اَوْ كِرْمِ جَلُوسِ مَائِدِ
 خَانِ چُونِ اَمْرَا كِيَا تُو خَانِ رَا اِبْلَا كِ كِرْمِ وَا مَنِ اِنِي اَوْرَا پَدِسْتِ فَا چَا كِ مَعَا جَا رُو نِيْنِ وَا دِي كِرْمَا اِحْتِرَتِ بَا يَدِ وِي پَرِسْتِنْدِ
 سَبَا نِيْتِ اَوِ مَجَلِكَا وَا وَا سِلْسِلَةِ مَطَاوَعَتِ وَا سَمِ بَسْتِنْدِ وَا زَا اَطْرَافِ پَا دِشَا وَا زَا وَا كَانِ وَخُو تِيْنِ وَا شِكْرِيَانِ بَصِيْرِ حَضْرَةِ اَرْفَعَامِ خُو
 تُو جِهْ مَوْدِ بَسِ اَقْبُو قَا وَا حَمِي وَا سَرِ تَا قِ بَا اَجْمَعِي كِهْ اِيَا قَانِ كِيَا تُو خَانِ بُو دِنْدِ اَزِ حَكْمِ بَرِي لِيْعِ بِيَا سَا رَا نِيْدِ نُو وَا طَا بُو رَا وَا رِ بَسِ كِي حَضْرَةِ جِهَانِ
 كِرْمِ وَا نَحْنِ پَرِسِيْدِ پَا دِشَا وَا فَرَمُو دِ كِهْ كِيَا تُو رَا چَدَانِ قَرِيْبِ وَا كِنْتِ نَجْمِيْدِ وَا نَالِ تَرَبِيْتِ تُو بَابِ مَهْمَا عِ بَا لَا كَشِيْدِ وَا ثَمْرَةِ عِيَانِيْتِ وَا جِهَانِ
 طَا بَرِشْتِ نَا وَا رُو زِي بَا رَا نِي دَرِ زَمَانِ شَدْتِ اَزِ رُو حَمِي مَرُوِي وَا مَرُوْتِ كِلْمُوْتِ بَا وَا بَاتِ نَمُوِي اَزِ تُو وَا كِرْمِي چُو تُو قِ وَا وَا وَا اِنِي
 اَزِ عَقَبِ دِي كِرْمَانِ بَرِ مَضِي كِهْ مَجْمُوعِ رُو اَنِ كِرْمِ وَا حَسَنِ رَا بِي هِيْنِ كِيَا مَوَا خَذْتِ فَرَمُو دِي جَانِ اَوْرِ نَجْمِيْدِ اَيْتِ طَغِيْلِي كِهْ دَرِ الْاَطْرَافِ
 حَرِيْدِ كِيَا تُو خَانِ بِي حَكْمِ فَرْمَانِ بِي اَوَلِي مَوُوْدِ بُو وَا رُو خَا حَا كِرْمِشْتِ جَوَابِي دَرِشْتِ بِي وَا هَسْتِ وَا كَانِ مِيْنْدِ اَلْاَشْوَالِ بِلِجُوْدِ
 حَرَضِ وَا هَسْتِ كِهْ اَزِ وَا كِيَا تُو خَانِ بَرِشْتِ خَا نِيْتِ مُمْكِنِ بُو وَا كِرْمِ فَرَسِلِ اَقْدَامِ مَرُوِي اَسْهَالِ وَاجِبِ بُو دِي وَا مَحَامِ نَا مُمْكِنِ اَمْرِ وَا رِي زِيْبِنْدِ

بر...

پادشاهم اگر سیر غامی می فرماید و بر سینه خود بنیم جان مشت نهد یا هر که اشاره رود همان قهبا و جوب دانم پادشاه جوب
معقول استندیده فرموده است **كَانَ الْكِذْبُ يَجِي بِالصِّدْقِ الْجَنِيِّ صَادِقِي مَعْنَى فَيَكُنِ الْمُرُوفِي الصِّدْقِ**
وَقَالَ الْوَائِقِي الْعَفْوَالِي الْمَقْتَرِ اسْمَعُ مِنْهُ الْمَصِيرُ سیر غامی فرموده بخدش که تا غایت مباشر آن بود مشغول گشت
و وحشی که صادر شد بود و وجه خلاص از آن متغذیر میبود و سلیت فرست و موجب فرید عتقا و شد پادشاه در ماه جمادی الاول
در صد و هجدهم از فرانسیر خانیت را بگلوس مبارک بیاست در وقتی که از شاه اعدال نان این بیت چون در مصاعف در
زبان سپرد و چون بود شعر اینها را با لطل نمزجا **كَانَهَا خَدُّ خَوْضِي بِالْعَرَفِ نَسِيمٌ وَوَضَعَهَا لَيْلٌ**
وَوَضَعَهَا كَانَهَا نَجْمٌ بِالْغَلْبِ عَزُوبٌ با می جوان کلک آموغه پیران چک پست و جوانان چک کف در چک جام بوده
و در گوش بانک چک ز باب چشمساران چون است دید عشاق بر روی خاک بشاد سگوف و شکفت از سر سبزی باریدن
تبرم سب کرد در قمریان آبک شاخار چاروب شعر **وَجَاءَ الْعِلَاطُ بِصِقُوقِهَا بِهَا فِي الصِّدْقِ وَفِي صِفَةِ الْفَرَّاحِ**
هم بویج و هم شام **كَيْفِيْن غَضًا قَلْبِي إِلَى إِشَاهِ** زمین مبارک و زمان میوش کشته و انفا س مباحون هوس هبل و عجب
خوش و عاشق از ابا این بیت از گفتار بندار رازی و لکش بیت **وَقْتُ دَرُودِ شَيْءٍ كَمَا جَانِ بِمِجْزِئَةٍ رُوحِي مَرَضَةٍ كَمَا كَلَّ سِرْجُ نَارٍ**
بسر عذرا جو بار نمودار خطایار بد مید و بر شبنم قامت و لدا و سردار از بچمید و غنچه در وقت شکفتن میبخت در زیر لب میخندید
بیت چون کلکند از باد صبا پرده دی ببل کشد آبک بلایات دی بر روی کل آن ساع کلکون کش چون غنچه کما بچمید
وری و طبع مشافان از روی باد پمانی در آهشانی بهنگام هوب نسیم باد **مَصْرُوعٌ كَمَا دَائِمُ رَسُولِ دَلِ خَسْتَهُ** باد این شعر چون
آب و ش می نخت بیت این باد سگبوی از آن کوی و لب است زیرا که چون شایل حوری معطر است لالابک ستون زمره کون
چتر قطع را معکوس افروخته کرد و اطراف و کفاف از ارغوان و سنبل و آذیون کنار خانه نخلیون کشت میاه و تصفوق و عر و در
آمد کلمه در مشافه و مواجده و شجار و معالنه و معالنه و طیور بالاف در موافقه و ملاحظه و سوسن سیم سها در زیر قوس **اللَّهُ يَكْتُمُ**
اللِّسَانَ بِمِلِّهَا يَقُولُ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ چون فردوس بین شهزادگان و خواتین کلین
و ترین بسیار و همین شستند و ساقیان کاسات شراب مروق که آموغه که بگذرد پری شبانه شعاع آن چشم آدمی تواند شد
نمان در داند و از ادارت البان قنیر صورت و لالارض من کاس الکرام بضبط معلوم کشت شاید آن نخول ترا دو ماه رویان
چون سرد و شمشاد در جلوه کری و دلبری پری با از دل بری می ساخته شعر **بَادِبَةُ الْأَعْرَابِ أَهْلِكَ إِنِّي بِيَادِيهَا كَأَنَّ**
بَيْتَكَ مَعَالِي وَدَاوُدَ بِالْحَجَلِ الْعِيُونِ فَإِنِّي سَعِفْتُ بِذَلِكَ الْغَائِرِ الْمَضَامِينِ غزل قمع از لغات ایشان مناسب
و منافات می آمد بیت ای کامل سکین تو خان ممالک خسار تو در حسن کلمان ممالک بر برلخ خوبی رخ خوب شدت
تا خان شده بر بره خوبان ممالک بغاق تو خورشید ملک سب را غو قد خوش تو سرد خزان ممالک بخشی سرف تو کرد آنچه نکرد
در چان جاناتی خولان ممالک نایا غی عشق تو ز هر که شادون است بغاق شد این کار پریشان ممالک کیت تاره ز نخول دم صبح بر پاشان

تا باد شود بجزه کردن ممالک در خیره کشی چشم تو هم خوی طعنا جار در فتنه گری زلف تو طوعان ممالک برین که شد مایل غمت جو کوشش
 در زمین بر غوغای خان ممالک برین منوال چون روزها در مجلس نرم نس و تمتع یافتند شایر لبعبارا در صحبت اطمینان بنامت بلاد
 ممالک فرستادند که چون کجا تو از ترتیب اسباب ملک داری اعراض نمود و یا ساء چکنیز خانی و کر کرد با اتفاق آقا و اینی و خویشین
 و امرا او را بر پیشتم و اینها هم مصالح ممالک و انام مهمات عباد را بر کین عرایم پادشاهان کاشتم و او در ارات و
 مسامحت که بدان نیکو ما در ممالک معمره مقرر فرموده اند بر قاعده مساوات و انصاف بدان پوست بی تغییر و کد بر مصابحت
 رسانند و از باب عل و مذاهب را در پیش نمود و در کف رفاقتیت با رند و از قوی بر ضعیف حیف و عنین و زور و خمت گذارند
 و اوقاف طبقه اسلامیا را از خطاب دیوانی مأمون و مصون شمرد پس طعنا جار نوین را بیچارگی از انانی فرمود و زمام مصالح
 مال و ملک و چریک در قبضه اراده آنها و قنچ نال و تو کمال و توداج و لکری کورکان و چچاک را با او نوکر ساخت و جمال آتین
 و سجدانی منصب حکومت و تصرف در مال یافت و او تعالی القاب صاحب دیوانی بسم وزارت سپیدال کرد و برای دوم
 مملکت و قوام سلطنت که مفید نیفتاد بر طرفی از اطراف ممالک و نظر و اینها هم یکی از امرامعین کرد و سید یعنی اختلاف عیال
 درین منقبات احوال و مختلفات امور عیب آن بوده که ایشان را از تصرف و تعلق مالی و ملکی محجور داشتند و در زمان سیمون پادشاه
 چون هر ملکی و ناحیتی مفرد در عمده محافظت در رعایت یکی از معربان حضرت بود احوال منظم و امور مجتمع و مواد مشوش
 مند فاع و شکر با مطیع و مشع بودند بر این اندیشه بعباد و اعمال اسجد افیر با بر توداج و معرودت و دوم و دیار بکر و مسا
 یضافا ایها بطعنا جار نوین تقویض رفت و تو نامت عراق عجم و لر بالو حق طولا دای ای داجی را تو سایشی کرد و قنچ نال را
 بر شیراز و شبانکاره حاکم گردانید بشرط آنکه هر یک با استقلال بی مشارکت غیری و تمسیت مصالح کلی ملکی که بدو حالت فقر
 حمایت و رعیت داری با ظهار رسانند و مصالح و مقاصد آنجا بسامع همایون اطمینانی و چون ملک هلام شیخ جمال الدین
 هنوز در اردو توقف نموده بود شیراز را برآ و بجزا بر قاعده زمان کجا تو خان سپیل مقاطعه و نظر او مقرر داشت و بران
 مقاصد ویر لبع و باینز داده و سیور فامیشی فرمود و حکم شد که معاندان او را که در ضیبت حد امیر عین الدین هم با
 سعایت کشیده اند و بکر چون المال حبتا جاتا در اموال دست تصرف کشاده قوی سپارند ملک اسلام نیز
 هتیناف اخراجات از مد و عراضات واجب بشود و در کف حسن التاب کاران و کامیاب عازم شیراز شد و در مقدمه
 اطمینان فرستاد و از حکم بر لبع عزالدین مظفر را که در آخر عهد کجا تو خان با سدرک و استخراج چند ساله آمده بود و قورمیشی کورگان
 جبه تقویت تمسیت امور با خود آورده و حکومت و مال بی عمده و علقه تعلق ساخته و تصرف نمود و معید کرد و مدو مطالبت فایده
 چنانچه در موضع خود ذکر حمل و تقاصیل آن ایراد کرده شود بعون الله و مشیت و درین حال از حکم بر لبع قدر نفاذ سلطنت مملکت کن
 بر شزاده کوردین مقرر گشت و چون این مملکت از مشایر ممالک ایران زمین است و سلاطین آنجا پیوسته بمجمل ذکر معظم حال بودند
 و در مضامین آن اوقات عجایب و وقایع و تعلق دول بسیار تعلق آقا و با شجاع ذکری مفرد تصدیر کنیم تا بر مبادی و مخاطب احوال

وصاف

مطلع شوند چنانکه از عقب این ذکر ایراد کرده می آید که مؤلفه ای دل که همیشه عرضه آفاتی در عرصه تن زوست غم شمانی از نامه و
رقه مخور غم زار اراک مامر مضمی و ماسیانی بانی ذکر سلاطین کرمان بر حسب حال این کتاب ^{طین} در عهد ^{سلطان}
دوم بوقتی که سلطنت کرمان فارس و قصبه تسخیر الملک ابوالنجم الزبان بن سلطان الدوله بن سواد الدوله بن عضد الدوله ^{بن}
و فتح صد و عرویس الفاضله علی سهروردی الفضیل بوشاح هذا المعنی الصراح شعرا الناس ^{من} فی بحری رنگ و نقد
طین قدملا القطرین امواجاً فمادات دوله مثلها اعضدا و مادات ملة مثلها ناجا بود و مستقر بر
دوشش شیرازی از ابناء و یلم نام ابو عبد الله بن لکریان بن دکی بنیابت در کرمان تمکن گشت عماد الدوله قاور بن صحری ^{بن}
و او بن میکایل بن سلجوق که فرامین طغراء سلطنت او را قریل ارسلان بن جوزیک رقم زوه اندر غبت استخلاص انجام نمود و ^{بن}
فان اراک که زاوه زین و زین میدان بودند باینکه بالیده و با تیغ دست در گرفتند و در جشن جولان نمودند ^{بن} لغیر ضعو الشدی
اللائح الفنایل و الفنا التمهیری و لاعرفوا العظام الا لائح مقله الفظام او علی صهوة الاعوجی شعری
النجاد مواطنو موافلا و نقتا و صم الزماج ظلالا و فواضبا و عواسیلا و فوارسا و مقانلا مذرو بدور ^{بن}
بهرام در برده شیر فوجی غزوه دیالم داشت از بیم صولت شیران جنگی در شهر بست و با علام حال و استمداد خدمت با کالنجاری ^{بن}
روان کرد تا وی مدته انتظار جواب و توقف با کالنجار در اعانت و معاد مرخص آن شد که مصیبت خود و رعیت را بی محبت
قال مسله ولایت تسلیم کند و کم و کیف گوید و دوشتری را برای تو کید معاقده اعتماد و حکام مبانی اعتماد در بقونکاح قاور
او در اثناء این اندیشه با کالنجار بر عزم بنصار و اخذ ثمار و استخلاص دیار ممالک از غبار غبار غبار ایات مضموره بار صوب
کرمان خانی کردید بهرام صحائف آمانی را بنقوش خیالات مطهرت و مصاهرت قاور وی نگاشته بود و از و باغ خود
با و خانه بهوس با و پیمانی افزاشته از حسن وفادت و وفا با ولی نعمت متفاد می شد و حقوق صنایع و تربیت را حقوق و
کفران مقابل شیخ الالعن الخن من کفر النعم کس فرسا و کینه کی را از خویش حرم محترم با کالنجار مال منتهال کردید
تا امارت نعمان عقل و دین ظاهر کرد و با کالنجار در همتی نافع داد که هیچ تریاق نافع نیاید در خناب از جناب ابن خالک
خانی سوی جیات عدن که جیات باقی عبارت از است تحویل کرد و شعر از اعدت حسنا اوقت بعهدها و معهدها
ان یاد و عهدا شکر با کالنجار از شدت شگفت و شوکت قدرت قاور دستکشند و جیام قامت تقویض کرد و ذکر ما را
بناورد و تقویض کرد و آنچنان مملکتی که معبود سلاطین کامکار و منظور التفات کرد و گمان جهاندار و لوقف در باض مثل
فردوس طاحور و ولدان فصور فاصرات الطرف فی الاطراف مفسور چنان من بینها نری للبان الخالا و من
بختینها عقول التایر قاور در مصفی مستخلص شمس در رفع قواعد و احجاف نصب اعلام عدل و انصاف کوی سبق از او
و او خبر بود و از محایل عدل و شمایل عقل او یکی آن بود که نقودی که در زمان دوشش چهره بالقاب را بره برار است عبارات
معیار استبار بر سایر نقود و ضرب اچ آمد و در المهد قاضی کرمان ابو محمد فراری بود که نفس شیراز در سه بنا کرده و صباغ

بسیار بر آنجا وقف بواسطه شمول انصاف واحسان آن پادشاه سالها بیضه آن مملکت در قبضه تملک او و اولاد او ماند و هر چند
 نیز عدل و ثرو انصاف همین باشد بکرم جعل اللیل والنهار خلفه ای اذا ذهب ذلك جاء هذا
 چون مدتی برین شیوه لیالی و نهار تقاب کردند و اسباب کامکاری تراوف گرفت اورا اعلام کردند که جزیره عمان خزانه بسیار ثواب
 نزد جواهر است و بصوف بدایع نعم پر است خواست تا بعل جزیره کرامت از ابدان مضاف الی سازد عیسی جاسوس صاحب
 بود و از ان دیار بکرم و جنا سو اخلال الدیار احتضار کرد بعد از اشارت بتریب و ترکیب مرکبی که عائنش نسیم باد و میدانی
 سطح آب و پشت بر جای قوایم جاری بود بعبیت همچو مار شکم قدم کرده همچو کرم زوم زوم علم کرده چون خرم کوب
 وله البوار المنثاف فی البحر کالاعلا تبصیرم بویست بد و محبوب ریاح بقرب سواد انجا رسید والی عمان شهریار بن نافع
 والی عمان شد و در کج حقا چون کج قارون نمان قاور و با قطف ثرات مرادات و القاط جوسه آرد و استخراج خزان
 مشغول گشت چندان غنائم یافت که خضر محاسبان و اسی از ضبط عقود آن عاجز آمد و نسخه این فتح نامه از غنمات این
 ابوالکفاة یغیر بن علی در دیوان الرسائل مرایش کتاب الدوله السامانیة و افاضیل الحضرة البونیه مرتب
 موجود است من وسایط العفود و الطف من روابط العفود عموم عمانیا نرا اتمالت فرمود و نوید طفت
 و مرحمت داد و شمال فرمود و والی شهر را طلب کردند و خاتم امان ارزانی داشت و ابها بر جاشه او تقبل کرد و والی سجدت پیش
 و بر قاعده معهوده توقع ایالت که توقع نداشت بیافت قاور و شمه را بکاشت و خود عمان سعائن را بسوی مرکز اقبال و در
 اقتدار سعید و آن جزیره تا آخر تملک ارسلان شاه در تصرف ملوک کرمان ماند و آثار شهاست قاور و دی در جهان ظاهر گشت و
 در عهد و ولایت فارس از فضول فضولن شبانکاره بی کادده حالی شد و بزبور عدل و کرمت حالی در بعضی تواریخ کرمان کتب
 یکی از متاخر است مطالعه رفقه که اورا پسند سپرد و شاهان سلطان شاه و تور شاه و کرمان شاه و ایرانشاه و مردان شاه
 و چهل دختر در راه پرده عصمت داشت بعضی را در حکم زوجیت آل بویه کرد و بعضی را با مالکیت جنم عقد نکاح بست و کوه برادر
 سمط شبه انحراط جایز فرمود و در آخر عهد هوس سلطنت عراق و دین خاطرش محکم فرود گرفت بطریق مرسله و تا میل چندین سال
 افراد امرای حضرت ملکشاهی که برادرزاده او بود با خود منفق گردانید و با دو سپهر سلطان شاه و تور شاه و لشکری فراوان سخن
 لو ان جمعهم را و ابیه تریه ثم التما پیچ من ثلثان کاضد کما قصد همدان شد در آن حال لشکر با آراسته در خدمت بکا
 ملکشاهی شاهشاهی جمع بود شیعو شیل الکو اکی سلو الیض کالتهیب و قوا ستملهم فی الولی و الی غیره امرای خصم که بحر
 خضم محابت بود را شمه حسن عهد و دفا بشام قاور و نه پوست عاقبت با انواع حیل اورا اسپر گرفتند و تن و جان را بکوه و محیط هم
 بیط فرستاد و سپهرش را جرح جان بین دیده بتماش الماس کلیل کردند اتفاقا سلطان شاه را از کس دیده بآتش میل بر سرده گشته
 و نقد صره با صره بر قرار تمام عیار بود شخصی اورا مجبول دار بکرمان باز آورد و آن در عیثم ابامصدق و آن کوکب مسعود را با
 در جزیره رسانیده و وارث تاج و تخت پرشد چون کبالت برین حال آید شت ملکشاهی موفقه و علی بن یحیی و القدر

ملکشی حکم

فَوَاسِئِشْ مِثْلَ الصُّفُوفِ عِزِّهِمْ اِسْتِخْلَاصِ اِسْمَاكَ كَرُوهُ وَبَعْدَهُ رُوْزِ طَابِرْ شَهْرُ بَرُوهُ سَيَّرَ اَمْرَكَ اَعْلَامِ دَوْلَتِ وَمَجْتَمِعِ سَرَايِرِ وَهَيْلَتِ
 سَاخْتِ سُلْطَانِيَّةِ خِرَاسْكَانَتِ اَسْمِي نِيَاثِ وَازِ سَرِ سَطْنَارِ بَكْرَةَ اَحْوَانِ اَوْ مَنِي نَوَاسْتِ كَقِفِ اَرْسَامِ اَعْلَامِ دَوْلَتِ بُوْدُو دِيَا مَانِ مَعْلُومِ
 تَسْتِ جَسْتِ كَشَهْرِ اَعْرُضِ تَحْرِيبِ كَنْدِ تَصْدِيقِ يَمِيْنِ اَيْكِ بَرِجِ كَبَرْ طَرَفِ مِيْدَانِ بُوْدُو اَزِ اَبْرِيْجِ فِرْوَزِ كَقِفْتِي خِرَابِ كَرُوْدُو كَرِ
 تَقْرِيضِي نَرْسَانِيْدِ وَ مَرْجِيْتِ فَرْمُوْدِ وَ مَمْلُوكِ كَرِيْمَانِ دَرِ تَقْرِيفِ اَوْلَادِ قَاوُزِيْ بَا مَذَارِ اَنْ اَنْ سُلْطَانِ عِلَاءِ اَلْدِيْنِ مُحَمَّدِ تَكْسِي اَنَا اَللّٰهُ
 بَرُ هَسَانِهٖ بَعْدَ اَزَانِ وَ اَخْرُوْبِتِ سُلْطَانِ جَلَالِ اَلْدِيْنِ بَرَانِ وَ جِ كَدَرِ جَانِ كَشَايِ مَسْطُوْرِيْتِ دَرِ تَقْرِيفِ بَرَاقِ حَاجِبِ اَمَا دُو
 يَكِي اَزِ اَفْرَادِ دَوْلَتِ سُلْطَانِيْ بُوْدُو بَرَاقِ اَبِي بَاكِ سُلْطَانِ غِيَاثِ اَلْدِيْنِ اَبَعْدَ اَزِ تَوْثِيْقِ مَعَاہِدَتِ وَ تَوَكِيْدِ مَعَاہِدَتِ هَلَاكِ كَرُوْدُو رَسُوْلِ
 بَدَا اَلْخِلَافَةِ فَرَسْتَا دُو اَزِ اِسْلَامِ خُوْجِرِ دَاوُدِ اَرْسَدَةِ عَلَيْهِ دِيْوَانِ غَرِيْبِ اَلْاِمَامِ شَرِيْفِ حَطَابِ بَلَقِبِ سُلْطَنَتِ وَ نُوْبِتِ كَرُوْدُو اَبُو
 سَوَابِقِ حَقُوْقِ كَدَرِ زَمَانِ سُلْطَانِيْنِ خُوَارِزْمِ مَثُوْكِدِ كَرُوْدُو اَسِيْدِ بُوْدُو اَزِ جَانِ اَمِيْرِ اَلْمُؤْمِنِيْنِ عَمَّاسَاتِ اَوْرَا مَبْدُوْلِ فَرْمُوْدِ مَدُو
 قَتْلِ سُلْطَانِ مَوْسُوْمِ شَعْرُ كَرِيْمِ بِهِيَ اَلْاَلْفَابُ كَلِمَةُ الْعِيْزِ هُوَ اَبْطَرُ مِنْ اَعْلَى السَّمَاوَاتِ اَنْ لَا يَدْرِي اَنْ تَقْتُلَ اَنْ سُلْطَانِ غِيَاثِ اَلْدِيْنِ
 اَزِ صَفَايَانِ عِزْمِ كَرِيْمِ اَنْ مَضْمُوْمِ فَرْمُوْدِ كَرَاكَ اَزِ رَسَلَتِ سَرَايِيْ خَاصِ اَنْ تَقَامِ وَ اَسْتِ وَ تَعَلَّقِ خَاطِرِ شَاهِنشَاهِيْ خِصَاصِ نَزْدِيْتِ
 قَاضِيِ الْقَضَاةِ رُكْنِ اَلْدِيْنِ صَاہِدِ فَرَسْتَا دَا اَنْ وَ اَسْطِ عَقْدِ طَلَا حَتِ رَا چُوْنِ كُوْكَبِ وَ بَرِجِ وَ كُوْبَرِ دَرِجِ نَجْمَا بَارُو بَعْدَ اَزِ وَ قَعْدِ
 سُلْطَانِ غِيَاثِ اَلْدِيْنِ عِلَاءِ اَلدَوْلَةِ مَحْمُوْدِ اَنَا بَكِ بَرُوْدِ كَرِ فَرَسْتَا وَ تَرَكَا زَا بَا كَرَاهِ اَزِ رُكْنِ اَلْدِيْنِ صَاہِدِ بَسْتِدِ وَ بَرُوْدِ وَ خِيَالِ
 بَسْتِ كَبَرُوْبِيْتِ تَقْرِيفِ نَايِدِ بَعِيْتِ چُو اَرْسِدِ وَ بِنِ مَاعِ كَرُوْدُو تَمِيْ كَبَرُوْدِيَا جَايِ سَرُو سَهِيْ بَرَاقِ اَشِ طِيْشِ اَشِ اَشِ
 بَرَا فَرْخِ وَ بَا فَرْطِ اِهْتَامِ وَ شَكْرِيْ بِنَامِ مَتُوْبِ بَرُوْدِ شَدِ مَسْمُوكِ بِيْنِ حِجْتِ كَسُلْطَانِ غِيَاثِ اَلْدِيْنِ بَا اَدِ شَاهِ جَايِ كَبَرُوْدِيَا
 مَخَالِفِ مِيْمُوْمِيْنِ كَارَانِ سَاخْتِمِ وَ رِيَا سَاءِ مَعُوْلِ شَرْطِ اَسْتِ كَدَرِ اَسْمِ مَخْتَلِفَاتِ اَوْ بَا شَدِ اَزِ زِيْنِ وَ فَرَزَنْدِ وَ مَالِ وَ قِسْمِ تَقْرِيفِ مَن
 كَدَارَنْدِ بَعْدَ اَزِ تَرْصِيْفِ اَقْلَامِ وَ تَخْوِيْفِ بَا اِيْلَامِ وَ تَوَارُوْسِلِ وَ تَقَا طَعِ سَبَلِ كَارَا خَدَرِ سَالَتِ بَا صَدِ عَدِيْدِ وَ جَدِ جَدِيْدِ خُوْبِ اَقْبَا
 سَعِيْرًا اَلنَّاسُ يَخْضِيْ سُوْلًا اَبْرَسُوْلِنَا فَرَسِلْ اَجْمَادِ اَللِّسَانِ اَلْمُنَاصِلِ اَسْمَانِ وَ رِيْحِ زُوْدِ وَ مَسْتَوِيَانِ حَلْفِ سَلْمِ وَ نَحْجِ
 كَرَفِ وَ لِيْسَانِ اَلتَّصِيْحِ فَصِيْحِ قَاضِيِ الْقَضَاةِ رُكْنِ اَلْدِيْنِ شَيْخِ شَدِ وَ اَزِ اَقْدَا حِ اَرَا وَ اَسْتِ اَرْتِ عَقُوْلِ خَاطِرِ كَمَانِ جِدَانِ
 فَرَا كَرَفِ كَعِلَاءِ اَلدَوْلَةِ تَرَكَا زَا بَرَاقِ حَاجِبِ دِيْدِ وَ اَوْدِ خَرِيْ رَا دَرِ رِقْعَةِ نَجَاحِ عِلَاءِ اَلدَوْلَةِ اَوْرُوْدَا بُو اَسْطِ اَشْجَا لِحُوْمِيْتِ
 وَ اَشْبَاكِ قَرَابِتِ مَنَاجِجِ اَطْرَافِ مَرْعِيْ مَانِ وَ تَبِيْعِ خِلَافِ دَرِ خِلَافِ رُوْدُو بَرِيْنِ نَسَقِ بَرَاقِ رُكَانِ بَسْتِدِ وَ بَا زِ كَرِيْمَانِ مَرْجِيْتِ فَرْمُوْدِ
 اَوْرَا اَزِ رُكَانِ مَرِيْمِ تَرَكَا نِ دَرُو جُو اَمَدِ وَ قَدْرَتِ وَ اَسْتِيْلَا وَ اَوْرُو زِ بَرُو زِيْ وَ اَسْتِيْلَا وَ اَوْرُو زِيْ وَ اَسْتِيْلَا وَ اَوْرُو زِيْ وَ اَسْتِيْلَا وَ اَوْرُو زِيْ وَ اَسْتِيْلَا
 رُوْدُو بَارُو دَوْلَتِ اَرْوَعِ مِيْمُوْمِيْنِ كَبَرُوْدِيَا اَسْتِ وَ بَعُوْدِ اَلْوَقْتِ مَطَا وَ قَدِ اَشِيَانِ تَسْتِ بَا يَدِ فَرْمُوْدِ رُشْنَا اَنْ عَالِ طَا يَرْبَا وَ رُوْحِيْدِ
 اَمْرًا وَ دِيْكِرِ كَرَا اَو كَمَا قَانِ اَسْكَرِيْ كَشَعْرُ نَمَامِ حَتِيْجِ النِّفْعِ اَسْدَا نَهْمَمُ فِي مَعَا دِيْهَا اَعْضَابَا نَقُوْلُ لَهَا الْعُدَاةُ اِذَا
 اَوْرُوْدِ اَلَا يَأْتِيْنَا كَمَا تَرَا بَا اِسْتِ اَخْلَاصِ نَوَاحِيْ سِيْتَانِ رَقْبَةِ بُوْدُو اَبِيْ فَرَسْتَا دُو اَزِ بَرَاقِ اَسْمَا وَ كَرُوْدُو جَا بِيْ فَرَسْتَا اَسْتِ اَسْتِ
 اَسْمَا وَ اَلطَّوَاهِ صَمِيْرِ مَعَا دِ قَتِ وَ مَطَابِقِ بَدِ كَالِيْنِ دَوْلَتِ رُوْدُو اَفْرُوْنِ وَ تَقْرِيْمِ شَدِ كَمِنِ اَسْكَرِ خُوْدِ كَا سِيْتَا زَا كَفَايِتِ كَلِمِ

انصار الدين تهذيب

حکومت رکن الدین

تاریخت تجریم چشم جهان گیر باشد چون ضعف جنیت و امتداد سن حاصل است و بر نقل و تحویل قادرند صرصر خزان پری طراه
 چمن حیات را با تاراج داده و افغان و غصان بجانش اطرا را بی برکت و بار بگذشتند حوس ساقط و جوش مکندر کشنا نفضت الملون
 ظهیری و انفضت فی لیت و کعل عمیری شعر شیا الم اعنی السبب الفی عیسی مقامه یغناء ذای پس خود را بینه
 قان عادل میفرستم و ایچا را بر اسم نواخت و ترحیب اقامت کرده خوشدل روان کرد و نیند عاقبت بر آن جلالت که زبان او
 بود و پیغام فرستاده و فکر دو سپر خود را رکن الدین با نوع تحف و طرف بار دوه قان فرستاد و هم در آن نزدیکی اورا حالگی گنای
 صلاح است و قدر مشترک میان انسان و پادشاه و درویش در رد و دفاع آن یکسان روی نمود بعیت سخت شیب
 شود چو بر خیزند چو رور کار ترا پشت داد خم بر خیز عروس مملکت که ما را چون نه بمر مهر خرید بود بل بصوبت سپید مهره قمر
 در خود کشیده بنا کام طلاق سه کانه بی خلع و حجت بگفت بعیت اگر سال کرد و فزون از هزار همین است روز و همین است گنا
 یکی بکند یک پیش آیش فلک بنده بخت خویش آیش یکی جز به یکی جهان سپرد یکی از نژندی فرو پرورد یکی اندر اردو گذرد
 کسی که چرخش بی سپرد یکی راز خاک سید بر شد یکی زار تخت کیان در کش یکی را بجا بگنجد بگنای یکی پر کنه بر نشاند بجا
 یکی بر فراز یکی در شیب یکی با فزونی یکی با نیب برادر را ده او قطب الدین مملکت را از معارض و مانع عالی یافت سود
 سلطنت در سر و بر سر گرفت و خزانین و شکر اور سخت تصرف و بقیه طاعت آورد و تر کار از در سطر از دواج خود متظالم
 و اعجاباً ذاک النظم المتین کیف بدد اء فلیه هذا الدهر کف نود ذکر رکن الدین بنور بنده غایت رسیده
 بود که غمی وفات پدرت تا طعم را ده او بوی رسید ماسکه قرار مسترخ شد و تجمل تام روان گشت چون بحضرت رسید و راهی
 قالی را بر صورت خلاص و خدمات پدرش و قوف اقا و بکارم پادشاهانه اورا بنواخت و بلبغ پدرش قلع سلطان بر بلع فرود
 و سلطنت کرد ما را حکم وراثت و مقتضی استعد و نفسانی ارزانی داشت و حکم شد که قطب الدین متوجه بندگی کرد و دو آنجا طاعت
 استان همان مقدار کند قطب الدین از تغیر حال و تقال مرکز قبال اکا بی یافت ترکا ز با دو همیشه خود بر گرفت و متوجه حضرت
 قان گشت سلطان رکن الدین در مقر سلطنت نزول فرمود و بدلی فارغ و رویی صافی اطراف مملکت را در حیرت ضبط آورد و شعر
 انانی هو لها قبل ان اعرف الهوا فصادف فلما خالیا فکاد ان ان طرف قطب الدین بگم آنکه یک چندی جو غه گامی
 چشیده بود و چهره مرا می دیده در مجلس حوادث فلک دور جور از ساقی زمان نوش کرد و عمد راحت رفاهت که زیر کند خضر عزت
 کبریت احمد و ملک بنی صفر دار و از ساحت خاطر و اسوس فلذ نوا منبها البلدان والاسفاد و بنت عنه الاوطان
 والاطان و ضافت علیه الاطان والافطان شعرو ان جیمای المغالی منوطه بسنوعه
 فی بطون الاساود چون بولایت نخب رسید نخب با شیوخ استجا خراز بو قالیف و تالیفی آغاز کرد و همیشه راه که
 در درج عصمت و زهره برج شهرت بود بسبیل منگت با او انا بعد از مدتی دو در شایهواران صدقه بجز نباهت یافتند
 سلطان شاه و بخشی بو قالیف و عقیده و بکر را صاحب حبش عمید داد که مشهور آفاق بود بکثرت تمول و تقرب در حضرت قان و پیش

عمید اسم از آن قبه تاج طاعت روزگار و عطیة کرامت کرد موسی خواجه و ابراهیم خواجه در وقتی که سلطنت کرمان بکمان گزید
 اراسته گشت این چهار پسر که تحت سلطنت راجا پادیه و جهان دولت راجا عنصر و مانا اقبال راجا رور بود سبب تعلق بود
 و انکس احوال بدگرمان آمدند و ملازم حضرت ترکان و چون قطب الدین بمشول حضرت مشرف شد حکم فرمود تا بجای رود و در
 خدمت صاحب محمود یلواج باشد بر ملازمت مصابرت نمود تا وقتی که مملوکا آن بر سریر رعایت استقرار در روزگار بقدر و لطف سلطان
 یافت در موافقت صاحب یلواج بشرف بنکی مشرف شد تا آن در حق وی شفقت و سیور غامیسی فرموده بر لیغ داد سلطنت کرمان
 و با سقا قازجه استخراج مال مقرر و امانه مقدر معین فرمود بر عزم مملکت موروث چون بجد و دهره راه رسید و توفیق یار و خال
 بود و در نجات دشمن تار یلچی فرستاد تا پیش از وصول بسقطراش و مقام فرود استیاس بر دل مخالف دولت کاس باس پیاید و اول
 امد دیس بنماید و ارغام را پیغام نواخت ایلجانی که قیج رحمت آسمانی بود برساند ایلچی که برهان دولت قطب الدین بود و بخیر
 آن بجران مرض گت رکن الدین چون بکرمان رسید و ساوس و هو جهن اندون عمان حرم و تدبیر اوراد در غلاب تر و اخیست و در
 ستم خمین و شامه اورا اسالت کرده باز گردانید و خود عا قریب مرکب فرار با بکران سبا هم گت و بمعان ساخت و در
 خود کدام صغاه زلال بگذرت در وی مبتدل شد شعر اذانت که قشرب مراد اعلی القدی ظمیت و ائی الناس
 تصفوشنا چه وقت کل اوز خارجا و مل از خار غنا سلم با قیامه لکوه خیا طر و روز کار بی لای بیچکس پراپسی ندخت که
 تا کرد نقدی نداد و بر که عالی و غل شد نفسی باخت چرخ که آخر و غا نکرد کردن در آفتاب سلامت کرشاند کا خر و صبح
 آوش اندک بقا کرد شادیش بادیت که در جوف شیشه و مند و اندوه غفلت عسکه بی امید افتاح بر دل در و مند شد شعر و آیام
 اللهم مقصصات و آیام السرور تطیوطی سلطان قطب الدین فارغ دل منفتح مل در کمال عظمت و جلال
 بمقر سلطنت و شکار و اقبال خرامید ملک و بی بر مهمی سباب آن میا و کوس رفا غه منشا و کذالک یفعل الله ما یشاء و
 رکن الدین چون از کرمان بیرون شد گت طیش افاده در جاده و قار و روز و دوش سیاهی انداخته از شب قار سبر حده فارس رسید
 فرستاد بخدمت اناکت مظفر الدین ابوبکر و از استیلاء خصم و از حاج از مملکت موروث اعلام کرد و التماس تا بکم شعر و اذ
 الکرم نبت آیامه لومینتغس الاعوز کبر و چند روزی چون کبوتران حرم در حرم کرم او سن و مطمن روزی شب
 یابری بی شامت دشمن جان لب فالشرف بین الاشراف بنسبه و حجة و ذمما و حرمته و العظیم لنوال العظیم
 وان اختلف مولداهما و افرق شعر فاعن عن الخطب العظیم فانما برحی العظیم لدفع کل عظیم
 اناکت از رعایت عاقبت اندیشی و صیانت از تبعه بی دولتان غدی گفت چون از دولتنامه فارس روزن قحی یافت برادر
 روان شد و دل بر غرت قاریضیه و غرام عامری و حجة علی بنی بنس الخضم الزمان و بنس الشقیع الحیرمان و بنس الزین و بنس
 از نیر و خا بر زاده او علاء الدین با والدهش بدو ملحق شد پس از بوار رعایت بر کن شیخ دار الخلافه قحی آمد تا بمعوت مستحکم
 کرد و چون بیرون از خانان قوم نامون از دیوان عزیزان مملکت خود را چون عمده عهد غایات و ای یافت بی مکرری و قس بعضی

باید گفت که این رقیب
باشد که بجای رقیب از آنجا
بگفت چون تو که گویا
و با این که در دنیا بودی

از تو احمی دقوق را غارت کرد و متوجه بندگی تا آن گشت و تن در عذوبت عوارض محن و صد و نود و نشتن داد و شعر خطی من العیش
 کل کله غصص من المذاق و شکر کله شرف با تمیذ حسن الایا بحریف از تو میگفت مصراع باشد که بجوی رقیب باز آید
 و روزگار صورت این جواب را از رویه بندگان منیفت شعرو قالوا یعود الماء فی النهر بعد ما عفت منه الماء
 جفت مسارع فقلت الی ان یرجع الماء ثانیاً و بلی و اید تموت ضغایة در رمضان سه احدی خمین ستا در مقام
 المالیع بندگی مسکوفاً آن رسید و وصول بطی قطب الدین که تقیح صورت او را در عقب فرستاده بود معارن افتاد و قطب الدین
 نیز بهدایت اقبال و الهام سعادت در آن نزدیکی پنجمت پوست چون در بندگی پادشاه عادل ایش ترا سخن پرسیدند قطب
 بدواعی عنایت و کمال سور غایبی محضوم شد و بیان دولت با حکام بحکم یرلیع مجد و مرموس و الوتب لا یبلغ الا
 بندج و ندرت و لا تذکر الا یختم کلفه و نصب زحکم یرلیع رکن الدین ابوی سپردند تا بی دروغ الف هیت اور
 بمره دو او ملت با ما و نئی و لا یبغی السیف الا الویل و اسلوب کرد سید و باقی یعنی نیت و من کیر حال او شد و در کوه
 او را چون رکن بگری مطوی کردند بدین علت که و الی طی فیه حسن بیت جان خرمن بسی دانه چین سخت مشعبند
 بازی امخت که امین سرور او او بلندی که بازش خم ندان در زمندی که امین سرخ کل را کوی پرورد ندان ش عاقبت رنگ کل
 سلطان قطب الدین ببال استحال جان طیران کرد که از طیران مساعت معهود بود استقلال در نصب و خفض امور مملکت کاملاً
 یافت کما قبل و قد یغری العفل ثم یوب و یغری اللبث ثم یوب و یذهب الخرم ثم یعود و یفسد الامر
 یصلح و یضاع الی ای ثم یشتدک و یکتل المرء ثم یصحوا و یکتد الماء ثم یصفوا روز بروز درجه است
 او مزید می پذیرفت و چند نوبت سعادت مشول بارگاه فلک سگوه هلاک جهان مستعد گشت چون قتل بی گناه موجب تنوع و آسایش
 نباشد و کس که صلاح حال خود در ضمن فساد دیگری تصور کرد در کار تصدیق میکند که هرگز صورت مراد در خواب نمی بیند
 آن دمار روزگار او بر آورد و قتی از اوقات در معانی جبال تعرج شکار فرمود ما که جوارح قصابان فخر روح او را شکار کرد و کتبی
 که کرک رفته حیات او بود او را سر و سی زو و الف قدس بدان زخم دال شد و الشوالی الفیاد ذال در شهر سناست
 و شامه بر ریاض عقی فریبند و اکثر اعمال النفوس کواذ و زکار چندان مواهب بزبان ستر جاع باز نوبت فرمود فرود
 کردون چو سکت بفضله خود باز گشت کرد بجایه او که کارش آن او فاده بود جنانا سر سر فستوی باد بتو نیست مرو خرو مندا و چون
 بازمی سازد یالیت خونذوی و چون می بشکروای کاج خونخوردی رباعی چون نیست زهر چه هست جز با بد چون نیست چه
 نیست نقصان و انکار که هر چه هست در عالم نیست نندار که آنچه نیست در عالم هست فلک زاد هر روزی حیل و زوری ظاهر
 و با هر رازی او را آزاری با هر شعری نیست الخطی جوده شهینه و ان لا طول القمان بلا بلا علیک فهذا الدهر حیر
 کنا و ما یتمز علی الحبوس یوما یلا لای توقع ثبات از زمین بی ثبات است و امید کام یافتن در وی صرف ناکامی فالد
 بعض الحکما اذا کان القدر حاضراً فایحرم باطل و اذا کان الموت لا یؤمن طرفه فاطمانه الی اللذین الحو

بعد از قطب الدین ترکان که کافله ملک و کامله عصر بود بر سر سلطنت تکی یافت و بتدبیر مصالح ملک و تمشیت مهمات خلائق مردود
قیام نمود و بهیچ گرفتند که بر تاج سلاطین رجمان و پادشاهان چاروسوی کسوری که در بدیه نوبت نه گانه اش کوش آفاق را مطمن داشته بود
محموظ و محروس کرد و اندویدیم خدمات و عراصات بجزت خانان متواهل و آشتی و بالتفات نظر پادشاهانه مخصوص بودی از
سلطان قطب الدین و پسرمانند حجاج و سور غمخس و دودختر ترکان و پادشاه خاتون چون نوبت خانیته با باقاخان رسید
پادشاه خاتون را خواستار شد و تحف و هدایا و صلوات و عطایا علی ظهور المطایار و ان کشت علی مقنص غایبیم ایچان در اختلا
آمدند و از طرفین محفوف بصروف عوارف و الطاف تازدواج سلطنت کرمان بدری تابان با خورشید خانان جوشیدند
عقد ازدواج پذیرفت ترکان او را در زینتی که هرگز فلک نبرازیده در مدته دوران خود بران صورت مشاهده کرده بود و در
ایچان روان کرد چون غنچه در عماری و چون آفتاب بر باره کردون زنجاری اباقاخان را با وی مزید الفت بی کلفت حاصل شد و او
بر دیگر خواتین مرتج و آشتی و این مشابکت مستغنی سلطنت کرمان و مستدعی معاشرت بود که سلاطین جهان آمد ترکان سی و اند
رایت پادشاهی با بقر آلتی در خضعن عیش رفیع کرد پس تقدیر مملکت داری را به حجاج تفویض فرمود و او در عین ساق آن مشتم
اقتصاد مهمل گذشت با آنکه در مبداء جلوس مقرر شده بود از روی مصیبت پس کس شعر فاتی کو تخطا لقی شهبالی خلافت ما
و صلت بها یمنین اذ لفظها و لفظ یلینی کذلک اخوی من یخوی و مع ذلک بر عکس مراضی و صواب دید ای ترکان
در کارها شروع می نمود ترکان قصد روع و نفی او کرد که در نتیجه بولایت دلی رفت متردو میان امید و بیم و زبان حالش میگفت
مصرع منم امروز و دلی رانده کستی بدویم در کربت غربت و حرقت فرقت بسیر بدو حق قضی امره و استوفی عمره
ترکان مخالف دولتیاری و شامل دولت داری در حرکات سیور غمخس نفوس کرد و تاریخ بربع الاول سنه احدی و ثمانین و شش
تاج و تخت را بفرق و قدم او نور و نواداد حقیقت در طریق رعیت داری و شیوه کامکاری از سلاطین دودمان خود شرف
یافت و دل ترک و تارکیت بجهت و دلاوت هر چون آمد و حکم بر یلع شکرده کورد و چین را و خرا تا بکنتش خطبه کرد و خورشید
خانیته ماکه از تنق افق نسل سلطور طالع شده بود بهیچ شرف کرمان فرسازند و سیور غمخس دره را از و شاح سلطنت لوق لغیر
بجد متعظ الظلام علی الضیقه که شکر تاج با بدوا غول قرین ساخت عرضه آن مملکت بوسیله مصاهره و وفاق با اروع میسر
استظهار و ابواب بهتسار آماده و کشاد یافت شعر و فانی علی الاقران عجزا و رفعة و نصر و ایتسادا و زهوا و مغنرا
چون امور خانیته بر کجا و خان قرار گرفت در اجلال و ترجیب پادشاه خاتون تو فرمود تا از دیگر خواتین بقدر منزلت درگذ
بگم آنکه مدت مملکت موردش را ندیده بود و حب وطن بی شک و وطن خاتونش آمده حکم بر یلع شد که بکجندی جناح همتها
اثر را بر عراض بیضه کرمان کسند و مصالح و منافس مملکت موردش و کتسب نظر امعان بگردید بین بشارت ایچان تسارع نمود
معلم از وصول مدد عالی که چون قبه کردون بزوا هر جوهر متالی بود طمیت جناح حمتش از زمین سلطنت با نور جناب نصرتش از فراز
والا با ایت و استعدادی که روان طبعش را در خوشی خلعت غرق میگردید محیط بر احوال او فرآه و خرد کویان بی شهباه طمیت

س
احرنا
جای نیت منورم که بیان شدیم

ناوک عصمت بدو چشم روز کرگند در سایه چهرت نگاه پیش همدت چادشان بیرون کنند آفتاب و سایه را از شاه راه
 بر امید آنکه از روی قسبرل رفت چتر تو یا بد جسم ما پوشد اندر عرصه گاه هر خوف کسوتی چون کسوت چهرت بیاید
 امر او ملک و حکام اطراف چند روزه راه با فنون ازال و انواع تده و خدمات استقبال با مبادرت نمودند و سعادت مشول در
 مقام خدمت یافته در رفاه عوارف آسوده بسجالی عطف پاوشایانه مخصوص می آمدند چون باو مان خطوات مرکب خسته
 کرمان چون چهره و لطف حسا و حسا و محظ اشعه اصدار و محظ سواد عبا مرکب شایسته ای گشت و ضعیف و شریف حامل و بنیاد
 مقدم میمون او را مقدمه انجام آمل و طلعت فرخنده او را طلعت دولت و اقبال شمرند و شهر و برزن و سواق را ثبات خون
 و طاقات معرق چون بسایین بقایق دریا عین یا اریکه فرودس انجمن حواله عین بر آستانه در همگرا بر قصور با ننده بلبلان بر
 ساج مکتبان زمره بنوا بر کشیدند خطبه و سکه بالقاب او که خداوند عالم پادشاه نبی آدم علم خاش دشت زینتی فرادان در و نفعی
 بکیران یافت بعد از نزول در کاخ سلطنت و معود بر سریر دولت سوختنش را گرفته بقلم فرستاد و خود بشهر مطویات عدل
 احسان و ضم منتسبات رفت و لطف و جمع و تفریق مال و ایراد و تصدیق احوال در پناه بنا همت و جلال و کفایت با قیام
 مشغول گشت و در لهارا بهانه احسان و دام بهام سید کرد و انما نحووم الامال حیث الرغبة و لتقط الطیر حیث یقتیر
 الحیة شعر کذک لا یصطاد ذوالرانی و الحی محبات حیات القلوب بالحب خود بی استقناع آراء و قیاس انفا
 از غیر ی تقویم معوجات عالی بدینه خاطر و متخل ضمیر او بوده و کیف لا والعوان لا تعلم الخمر کفی چون بر درار که برده او
 اقطار قطار مطار پاشد و دست در ترجیب علما و اهل فضل جمع و قیقه مهمل گذشت بارگاه او شمع تاج اطراف در شمع اردو حاکم
 افاضل ایام و موضع نشاء و شعرا و محفل اسناد و دستا و اتمه و علما گشت او را لطافت طبعی که زهره زهرا از شرم بر خود مذاب
 و طراوت خطی می که از حسن ترکیب آن غبار شوی بر خط خد خوبان می نشست و محقق قلم نسخ بر قاع سحر با بی و توقعات صاحب
 ری میکشید نفسی که بر عالیه عذاره رویان زین می آورد یا چاکه بر رخ ایشان حکایت غالیه میکرد و شعر بنیطود سواد بی باض کانه
 خطوط غوالی فی خدود غوانی و بعد از لغت و علم عروس بره مند بود و بمشاعره و مکالمه ارباب فضل دایم تانس بود
 و زاده خاطر او کلام الملوک ملوک الکلاویه در انصوب ساز و مشهور و بر زبان ناهن و عام و اثر و ذکر بود از این قطعه
 طبع زهروی شایسته که نام خود را حسن شاه ایراد کرده بود و الحسن علیک شاهد العقل به نفضت افتاد است
 من آن زخم که همه کار من بگو کار است برز متعنه من بسی کله دار است درون پرده عصمت که کینه گاه من است مسافران صبارا گذر به شویار
 نه بر سر می بدو که متعنه است که بانو نه هر کسی بجان در خور جاندار است کلاه مرد بلند از وجود متعنه است که از سر کله و کراش بریاری است
 بجز که متعنه چشم سزد که او کوبد چه جای متعنه تاج هزار وین است طباب چنبر بر زن کشته با و متعنه که تا مان ز مستوری و کج کباب است
 حسن شهم ز ترا دشمن انغ ترکان ز ما بر نه اگر در جهان جاندار است سیور غمش از کینه خواهر بر با از غیرت میخست و در قید و کید دورگان
 از طیش او خایف بود پادشاه خاتون در تو کید و تو کیل او را و به با لحنی نیز نمود و با بر استظهار بحال عظمت به قدرت خویش او نیز با ستا

قال صاحب السیاسة
 فیما یرتبه فیقول کلمه فیقول
 فیقول فیقول فیقول فیقول
 فیقول فیقول فیقول فیقول

یعنی صاحب السیاسة

قتل سیورغمش

دوازدهم

که آب بر قلعه میرد و موافق کرد و بسند خود را بسود و بکریخت و عازم بندک حضرت شد پادشاه خاتون ایچی فرستاد و منی از التماس نمودند
 و احوال او کینا توخان از اسباب شاهی معرض و ساهی بود رعایت خاطر پادشاه خاتون را برین معنی داد تا سیورغمش که از چنگال توخان
 بجزیره آسمان مقدس **كَا الْمُبْجِرِ مِنَ الرَّمْضَاءِ بِالنَّارِ** پناهنده بود گرفته صاحب ایچان روانه کرد و رسیدند و او را در قی
 ملت و خوی مجت با خدمت پادشاه خاتون آوردند بعد از بازخواست بلوغ و تقریر بطلبه توهم و بدگمانی چند روزی
 اظهار عفو کرد و دو عده فرمود که بر قاعده تفویض کار سلطنت بوی خواهر کرد تا بعشوه زمانه مغرور شد و چون در کرمان بود
 افسانه باغبان وزیر مواعید عرق بی میخیزد شعرا بجهلونی گویند **عِنْدَ مَرْوَعَةٍ اِنْ قَاتَهُ الْمَاءُ اغْتَنَهُ الْوَاغِيْدُ**
 شی که بحقیقت شام بنا را عمار سیورغمش بود سفردان خاص فرمود تا کار او را با خند و بر جان و جوانی برادر مظلوم بخشود و چو
 مهر و شفقت را بطرفه غدر و مشاقت بخشود و ذلک فی رمضان سه شنبه و شنبه و شنبه بیست بساز و بنار و بازو پنج
 چه یازنی کین و چه یازنی کینج که هر تو نیست این تیره کوی هنرجوی و از نهانی مجوی که کر باز جوی بیچی زرد و پر و پش کین
 رانش کرد از راز و از آرد و در دوران و محنت تن و مشقت نفس حاصل است و در استفسار و احوال و تعمق در افعال او
 قوافل اندوه بساحت خاطر متوسل اجباب او حقایب عجایب و مشهور مشهور بجاودادت که **اِنَّ شِعْرًا لَقَدْ كَلَّمَ اَرْثَ سَوَاءَ الْخَلْقِ**
لَتَعْوَالِيَا وَ عَارِثٌ ذِي الْعُدَدِ لَيَنْظُرُ مَا لِي بِمَتَّ اَنْ تَوَانِدُ بُوْدُ كَمْ غَمٍّ و شَادِي اَوْ جَوْنٍ هِرْدُ بَرَكْدَارِ هِت مَوَارِي شَمْرُ و حَسْبُ
 سعادت انکه از دولت و صولت و محنت و محبت او حسابی بر ندارد **فَاَلَمْ نُنْظِرْ لِيْ رِضَىٰ لَلَّهِ عَنَّا الَّذِيْنَ اَكْتَبْنَا لِيْنَ مَتَّهَا**
فَاَلَمْ نَمْنَحْهَا لِيْهَا الْعَافِلُ و يَهْوِيْ اِلَيْهَا الْجَائِعُ مکاره و آفات را نام و نمانداده اند چنانکه مواد و مخافات و دشمن کامی را
 زمان خوانده دایره محنت آثار آسمان با کلمین لقب داده و مرکز بیات حوادث نثار زمین با این گفته زبی هو شندی آدمی را
 چشم بندی روزگار باید و مصدر غم و اندیشه بی نهایت را دل پذیریم و با دور قرض کرده عمر نکاریم و عین تفرق و پریشانی را غم
 شرم صبر **لَوْ اَعْرَفْنَا لَدَا لَذَهْرًا و الْاَسْبَابُ لَدَا بِيْتِ يَارَبَّ جَوْزَاك تیره سازم منزل** پوینجهت و خفت کس
 زین ذره باد منزوی یعنی جان زین قطره خون منجمد یعنی دل باری تعالی بکار از از اعتدال بر خارف دنیا و دنی مسلم دارد و پند
عَبِي و الْاَخِرَةُ هِيَ دَارُ الْفُؤَادِ حریص کروانا و فقهه روض ناخبر و معین **فَاَتَمَّخِرْنَا صِرْوَةً** چون سیورغمش را شیب
 فاجا شنیدند شتراده کور و عین مراسم عز اقامت کرد و پنهانی از آن حالت خویش و امر ارا اعلام خود دوران زودی بواسطه غم
 امرا با کینا توخان جان لباق شد و امن و سلامت بر مثال فرزند عاق و هر طرفی صاحب استبدادی طاقت و هر کس کام
 خویش در مسلک ارادت کامی می نهادند و در قصد تمام اقدامی نمود و دلیل بر آن حالت حکایت محمد ایداجی است که از ابتدا
 جلوس کینا توخان بگومت و با ساقی صفهان موسوم بود و پیوسته اظهار خلاص و صدق بندگی با حضرت پادشاه کرده جان
 فاذان مینمود و کینا توخان بر آن حرکت خصما میفرمود و در آخر عهد حکم برین معنی نافذ شد که خماری او را گرفته بار و بر و چون بجانشان
 رسیدند او را از آشوب و تبدل عهد امرا فاش گشته بلوا جوان محمد غلو کردند و خماری را بهمان بند مظلوم کرده باز با صفهان آوردند

کتابت در روز جمعه

رو حسن خان ابن النعمان
عالم فقهی در کمال نبی
بشارت با قفس جان او

حکومت کردوچین در کرمان

وسرور از اشراف ممالک قالب معزول گردانید مخرج لغو لغوه یعنی سر بریده نماید آواز بوقت آنکه باید درایت خاتب بفرستد
چون دختر سیور غمخس شاه عالم در سلک زوجیت ایلمانی متخط بود و شهادت کرد و چین متعاقب نفر نامه و هتدوا التماس اقتضای
عرضه میداشت و بنور از قصد پادشاه خاتون بر جان خود لرزان بود و پیرین اندیشه از کرمان بصبراه مشیش که منزل لشکر اوگان بودی
نقل فرمود بوسلت و دالت شعرین التفع الذی بانیک متیزا مثل التفع الذی بانیک عنانانا ایمن برینج وادکار از
شیراز و سبناکاره شکر کند و پادشاه خاتون را که راه تدر سپرده و نقش طواعیت از صفی ضمیر پاک سزده به بندگی حضرت برسد
در مطاوی این حالات از صورت کار و بازیچه روزگار خبر داشت به جمع شکر و ترتیب بر صعد مشغول گشت و در واز باران حکم بفرست
بست و خود محافظت جانب خرم و صیاط را باز قلعه کسب کج نیست و چون کج در کج آن مترصد بود که از پرده تقدیر چه
بیرون آید و غم جزم فرمود که تا مقاومت ممکن باشد کوشش نماید و الا عازم بلاد شمره فی شود ایلمیان حضرت با باسقا قان
و شکر تی انبوه متوجه کرمان شدند چون عالی عراض آنجا مخیم ایشان گشت شیرامون را که روسی رزقه خدم پادشاه خاتون بود
با علی ملک برادر نصره ملک بفرستد ایشان تخلص خود را عرض داشتند که ما بندگان اعلی را اعلیم و متعاقب و با خلاص و عجب بود
و کوج و اوان متعارف و معنا و اما تا غایت مهاجرتی که در صورت مطاوعت ادرت و مواساتی که در محاذات مخالفت احکام رسیع
اتفاق افتاد بنا بر ضرورت حال و تعدد وقت بود و بیان معانی شعر شینان بجزند ذوالریاضه عنهما و ای ایلتنا
و الامارة الصیبتا عاقبت با اتفاق کس فرستاد که حکم برینج را از اسامع و اتمام چاره نباشد از آنچو فی جواب فرستاد که ایلمیان
حضرت بی لشکر درانید و مضمون حکم برینج را بشنوند در اثناء این حال بولاک شاه چون روزگار شیبو خدا غار نما و لوقا فخر الاله
ادی حرا فان لم تصدقوا فبا لله لونی علی رجیل حیر از خوف تدر و عصیان نسبت اتفاق و تطابق پیش ایلمیان است
و اساس بناء معرفت برین نصیحت نهاد که ایلمیان را تنها در قلعه رفتن مصلحت نباشد چه پیش از جواب تیغ جواب خواهد بود بدین
نارزه حرب افروخته شد و دیده مصالحت و مسالمت برداشت اما اندرون و بیرون دست به تیر و کمان بازیدند و در میان
چند تن مجروح و بی روح شدند چون ایلمیان چنین دیدند االی را از اصرار بر مکابله تخذیر کردند و با عتدرا و استغفار و استغاث
زلف تحریض و تقریر که سلطنت کرمان بحکم برینج بر شاهزاده کرد و چین متعز است و خلاف حکم با با و معاهدت با چرکت
نامستور اگر بادی سعاده از لی راهبر است و قاید توفیق و سلامت عیان کش بر خود بنجائید و در بکشائید چون این سخن رکت نفاق
نداشت کله تقرین در میان افتاد و از جکت جکت بدشتند تا یوترا الکلام المعقول استقامت یوترا البائر المصقول
پادشاه خاتون اندیشه کرد که مقاومت ممکن نباشد و مواخذت بعد از لجاج موجب بنجائش نکرد و در شهر راکش و تا ایلمیان با
لشکر درانید پس او را گرفته از قلعه شیب آوردند و چون ماه از دره و بخصیض پیوست در خانه سیور غمخس با دوسه جوارهی که
خدمت ضروری را تکفل کردند می موقوف گشت و شهادت کرد و چین بر سر سلطنت بکانت و عظمت موصوف قومی در و اعم
باناله و فریاد و فوجی بر بساط گاه خرم و دشا دطایفه را بهداف مقصود پیرانه سهم صائب و جمعی که کوب صدقات لشکر معائب

قتل پادشاه خاتون

همه

لَوْلَا مَصَابِيحُ فَوْجٍ عِنْدَ فَوْجٍ قَوَانِدُ نَظْمٍ كَبِيرَةٍ بِمِيتِ دَرِينِ مَسْدَلِ سَرَايِ اَبُو سَيِّ كَسِي تَمُّ بُو دُو كَا هِي عَرُودِي اِي طِيَانِ
 چون مراكب را استجمام کردند شهزاده کرد و چین را سر پرده عالی بر غم توجیه پسند کی حضرت بیرون شهر بردند و پادشاه خاتون با
 توکیل صاحب خود کردند چون بمنزل قصر رسیدند میزبان روح آن سیم تن را از کاتب بیرون کردند و سینه را از کلبه انوشیروان
 و ذلک فی شعبان سابع و تسعین و شتائمه لَمْ يُولَفْهُ دِلٌ بَرِيْنٌ كَسْبُ كَرْدَمَه مَنَه كَا يِنِ دَوْلَابِ اَسِيَانِيْتِ كِه بِرِخُونِ غَرِيْرَانِ
 وَهَذِهِ سَيِّمَاتُ الدِّيَا وَعَادَاتُهَا فَهِنَّ مَضَى اَوْ بَعِيْ مِنْ سَاوِيْ اَلَا نَمَّ اِي اِرْعَارُو دُو سَتِ عَمَكَارُو مَشْفُقٌ مَاصِحٌ وَ هُوَ شَمْدُ مَاقِلِ
 مجازات روزگار کرد و بالعجیبای ملک تند خو بین که پادشاه خاتون چون برای ده روزه سلطنت مجازی دیده مهر و شفقت بر اعدا
 بی وفائی مکرر کردند و برادر محبوب بی بدل را در دل خاک موضع و مستقر ساخت هنوز سال با جز کشید که سزا و اعمال و جزای
 افعال یافت **قَالَ الْبَيْهَقِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ الْبَيْهَقِيُّ اَلَيْ بِمِيتِ** چنین است این بود تا بود تون را باز و فرونی مسوز
 چنین است کیسان ناپایدار نه پروروه و اند نه پروردگار یکی از سائین آن حوالی چند در هم قرض کرد و او را شرط غسل و کفنی
 بجای آورد زهی پادشاهان مملکت اندوز و کامکاران اعدا سوز و پرور بربرا تا زیاده قدر سلطان کفنی و امر و زمرده بی کفنی
 بار سال بر گوشه تخت رفعت بخش از مذہبات و مرصعات ساخته فرش و امر و زمره خاک رفته بی تابوت نقش و در کار از خضاب
 پادشاهی که در حال حیوة میرزا ذوق آسماز ابطان قباء بندگان پنداشتی و از غایت نازکی لطیف ترا شمشیر مملکت کل و سرخو
 ال لاله و قرطه سیما بی سمن و شپوش سبز رنگ سنبل شکار و و مار کسوت خاص ساختی بعد از وفات کفنی چون هر سه بر سر
 در بیخ و پشت مصرع چه خوش حیوة و چه ناخوش چو آخر است زوال چه جد زخمه چه ساده چو خاریست **قَالَ الْمُرْتَضَى عَلِيٌّ**
عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ الدِّيَا غُرُودٌ حَائِلٌ وَ خَلٌّ ذَائِلٌ وَ ضَوْءٌ اِفْلٌ وَ سَنَادٌ مَائِلٌ رِبِيٌّ مَشْرِبُهُ اَرِيْعٌ مَشْرَعُهُ ا
بُوْنُوْنَ نَظَرُهَا يُوْنُوْنَ كَمُوْلَفْهُ زین تیره گاه رو که ننگ است بکنند زین سبزه جای خیز که زهر است در کیا کیتی سیاه خاریست ادریب
 کردن که بود جا به شد از ماتم وفا چون سر بر خانیست بوجد مسعود پادشاه اسلام شنسا دین پرورد او کستر غار ازان **عَلَّمَ اللهُ**
عَلَّمَ نُوْرُوْنَ اِنِّي كَرَفْتُ وَ جَرَحْتُ غَلْمٌ وَ تَعَدَى تَارَهُ اِنِّي تَمْرُ شَاهِ سُلْطَانِ پَسِرِ حَاجِ سُلْطَانِ بِبِنْدِ كِي پُوْسِتِ وَ بَانُوْاعِ نُوْخِ
 و مرمت پادشاهانه موسوم شد و تفویض سلطنت کرد از حکم بر بلخ بغداد مقرون و دردی آنچه چه پوست و تسعین و شتائمه با اهل
 بزرگ بر غم دار الملک خود روان گشت چون پشت تگن بتکاء عز و قبل باز داد تفرقه و ختالی را که بعد از عاونه پادشاه
 خاتون و غیبت شاهزاده کرد و چین بر جبال و اعمال راه یافته بود بمعمار عقل و عهده س عدل استراکت کرد و بعضی مخالفان
 حصیان ظاہر کردند و عازم سیستان شد حضرت ملک کریمه بانال زار وزیر بقلعه بم تحصن نمود و لشکر فرستاد تا چند روزی
 قلعه را محاصره کردند بعد از استتعال وجود او را که موجب تشویش احوال میدانست بمخوابه عدم کردند و اطراف را به داعی عدل
 و حسان محروس و پشت و تیره حال کرمان و موضع خود ایراد کرده شود **لَمْ يُولَفْهُ** کر زین قفس قالب ننگ و لکیر طوطی حیوة زود بخاری
كَمْ اِنْتَا اللهُ وَ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْدًا اَوْكَا وَ اِنْبَا اَبَا دِيْنَا وَ عَائِدًا وَ السَّلَامُ عَلٰى نَبِيِّ مُحَمَّدٍ سَلَامًا سَلَامِيَا نَامِيَا وَ اِنْدَارًا اِنْدَا

نفس ز شمشیر کربلا
 ز آرزوست ز کربلا

ذکر جزیره هرموز و شرح بعضی وقایع در مدت تاریخ این کتاب در عهد دولت انابک مظفرالدین
 ابوبکر بنیض الله عزته والی هرموز و قلماتی بود و بر قاعده مالوف مال مقرر جواب با سلاطین کرمان میگفت اما بر حسب
 ایثار و اختیار خویش و با آنکه چرخ سخت بازوی نست پیمان تریشیت در کمان عمرش اغراق کرده بود و پیش مانند کمان بر روی
 ستان نزدیک زه آورده شوکت باس و دلادری او ظاهر بود چهارات و دو بیجات فراوان شتون بلسکریان بتجار و قتال جاش
 که عفا ریت جن از ناپاکی و چالاکلی ایشان بر خذر بودند سی و شست و تمامت ستان جزایر از اقدام و قحام او اندیشها داشتند
 رای انابکی را چون تنور و تغلب او معلوم شد و ایم محافطت و دلخواه اسلام را از خواص درگاه کسی که در محل اعتماد تمام بودی بایا
 نصب فرمودی و شکری آراسته با ناپاره و موجب مرتب و معد داشته و معتمد از برای او خا رعلات و ترتیب انواع اسلحه و
 مصالح جهازات از الواح و مپطان و کلل و دیگر مونات کاشته و خود بنفیه علی قرالتا اعاندا از احوال قیس مستخر بودی و بر
 کماهی صادرات آن واقف و ناظم و حکم ثواب انجام در تمامت ولایات سواحل نافذ و مستمر تا هنگام وداعی ضرورات و سوا
 ممتات بی مرجبت بخدمت انابک خزان و لشکر از اطراف بر حسب متیاج و مصلحت وقت خوبستندی و کرا یا را بودی که در
 اتمام و ساختگی آن مهم عذر هست و نسبت کفنی یا مجال تسلیف امروز و فردا یافتی بواسطه این مقدمات که تمهید یافت
 محمود قلماتی و دلخواه را قصدی نموانست پیوست تا بعد از عا و سبج و قشاه انتهار فرصتی کرده و دلخواه را مستخر کرد پس چنانچه
 مقدمه ذکر آن مقرر شد و سوغو بجاق بجز لشکری سوی سجز از انتزاع کرد و درایت دولت را با زینج حافظ منسوب کرد و
 چون محمود اسفینه قالب بنده با دجل در هم شکست و در دریاه فنا خرق شد پیش نصرت بر جای او نشست و خزان و لشکر در قریب
 او و چند سال برین حال مصرع لمولفه شب در پی روز و باز روزانی شب کرد و فرمود عا طه صد برادر او رکن الدین مسعود
 تحریض کرد تا در بعضی اوقات که نصره عارضه داشت بر سر او رفت و موکل اجل را در قاف او و مددی و او پیش سر او برداشت و چنان
 سنت قابل در قتل با بیل لازم شد و قال الله تعالی لئن بطنناک ببدک لنتفکنی ما انابنا بسط بریدی الیک لا قتلک
 پس زن برادر را با نو که در عفت و زینادت را بعه و در روز و روز از اید او جو بود از عتب شوهر فرستاد و بعضی عفت الیدیان محکمها
 اقفا مها شعرنا بوا فامطربنا لاجنان بعدهم من نوبعینی علی الخدیوعین حتی انانقضت عینی مدامها بقیت
 بکنیم در معانی این چون هرموز را بدست سپید افرو گرفت ملک بهاء الدین ایاز که محمود بیعت بود از مالیک با حسن و فابا دلی
 و فرط شجاعت شعرو صرامه لو ان ابترها لیسف لکبلم له غریب که جویت شخص ازین دو خصمت کمال می برد
 او را خصمت مذکور که بعجزین در دود با شارت شعر علیک بهذا السیف فافض دیونه فلتسیف من عندک و لیس
 لشکری آراسته کرد و قاصد رکن الدین مسعود شد بعد از مقاتلت بکام دوستان چون نام دشمن مسعود آمد او را منزهم کردند پس
 از بام قصر شیب انداخت و زینش را با مسود و هرموز را مستصفی کرد و علی بن از طرفین ماده این معادلات و در جزیره رقصا عفت میک
 و اما او قصد همکاند تراوی می پذیرفت در شورسته شین و سعین و شتاه رکن الدین مسعود از خدمت سلطان جلال الدین

آدم جزیره البقیع سمی العبد
 مولد آل فیلک الفاضل
 من اعیان حملا و اخبارا فی الفصول
 او العباد و مشهوره و کات و ما
 فاست و کرا و کرا و کرا و کرا
 و قال فیرونی فی رقصا عفت
 بله و یویطها العبد
 علی آل فیلک
 و یویطها

سیو غنمش شکری آورد و بهاء الدین ایاز را از حاج کرد و اسباب او را غارت با چند روپنج پناه با جزیره قیس برد و بجوار محبت و
 غل تربیت ملک اسلام شیخ جمال الدین توکل نمود بکرم آنکه الْعَبِيَّةُ مِنَ الدِّينِ وَالْعَانَةُ الْمُنَجِّمُ مِنَ سُنَنِ الْمَلُوكِ مورو
 او را با عزاز تعلق فرمود و معاہدت استحکام پذیرفت و او را بشکری و کیش جایی داد و هر سال دوازده هزار دینار حرام اخراجات
 لشکری را از مال خاصه تعیین کرد پس بمطابرت ملک اسلام لشکر کشید و مسعود را بعد از مقاومت منہزم کرد و سید و برف
 جزیره لارک و جرون از سر جرون بیرون رفت و چون دشت که در کیش شکری مانده مفاضة عطفه کرد و لشکر بجای کشید
 دوست غارت برکشاد و زیاده از دو سیت تومان زر و ابریشم و دیگر قماشات از اموال ملک اسلام و تجارت اطراف حاصل
 کرد و باز چون با و بر روی دربار و ان شد و کار او بدان غنیمت رونق یافت اما گوکب طالع مسعودی چون قدر در طریقه محض
 باندا ز طرف بر موز خنجر مریخ آثار ایاز زبان دراز کرده و از طرف قیس لشکر کیوان رقت ملک اسلام قدم تمام شده و
 بهاء الدین ایاز با طالعی که سعد کرد و در شتری سعاده او بود و زهره جنبیا کر شاخون نصره او بر موز رفت و خطبه و سبک
 ملک معظم فخر الدین احمد بن ابراهیم الطیبی مزین کرد و سید و بکومت اشتغال نمود و طریقه مطاعت و معاہدت مسکوت
 دشت در شورسته ضمن و تسعین و شتاء ملک اسلام برای اعیان مصالح بجائی عازم آن طرف شد و من الاتفاق میان
 ملک معظم فخر الدین و بهاء الدین ایاز بواسطه ما قلان دون القلتین که در تی و تغیری روی نمود چون بهاء الدین ایاز تفرس کرد
 که در بند قصد او اندیشا کند و در اسلحه اظهار خلاص و مطاعت میکرد و میگفت ممکن نیست که حقوق نعمت و تربیت اسلام را
 بجغزان مقابل گردانم و من بسند خود را در دست عبید و خدم و زمره مخلصان میدانم اگر بر خلاف توقع قصدار حاج خود را
 مشا به کنم ناچار جانب جد و سحر ممل کنذارم و در نظر حاکم عقل و عرف معذور و مشکور باشم چه شعر فلوکان پی دلسان
 اَنْلَفْتُ لِأَجْدَا وَلَكِنَّهُ دَأَسَ إِذَا زَالَ أَعْظَمُ لَيْتَ سِرٌّ خَطَرٌ هَيْتَ نَيْتَ بَارِي كَارِي دَرَجَانِ نَحْنُ هَيْتَ نَيْتَ كَوْجَانِ نَحْنُ
 و نیز ملک معظم فخر الدین را مصیبت نباشد با عتقادش که جاشو با من محاربت اختیار کردن چایشان بر خلاف ارادت من
 نفس بیارند زون تا به تیغ زون چه رسد و لکن نیشربا التَّمَّ الذُّغَافَ أَحْوَالَهُنَّ مِدَا كَيْتِي يَأِي لَدَيْهِ مَجْرَبِ بَارِي اِيْنِ نَيْتَ
 هیچ تأثیری نبود و از طرفین شکرمان دایم مستعد و محتاط آمد و شد داشتند در میان روزی ناگاه بعضی از متحده جنگ در پیوستند و
 دوستی تن بقبل آمدند و طرفین را کار چون تیغ در کردن افتاد و طبل حرب در جزو شنیدن و مردان کارزار در کوشیدن لشکر
 جاشو چون گوکب ایازی را از دور مشا به کردند تیغ خرد در شکر ملک اسلام بستند و خلقی بسیار تلف و علف شمشیر گسیختند و با
 راه هر بیت گرفتند و این حالت در روز ششم ماه رمضان این سال واقع شد بهاء الدین ایاز با وجود قدره بر فاعده معمول و بجهت
 ملک اسلام سپیست و مشعل لشکرمان خود را که فتنها در سر داشتند فرو نشاند و حرمت حق و بیعت با با شرط ادب رعایت
 کرد و با آنکه در مبارزت بمقاومت با وی نبود تواضع و تشع نمود و ملک اسلام را اجازت انصراف داد و در شورسته است
 و تسعین و شتاء چون از حکم بر لیغ مقاطعه بر و بجز ممالک فارس بر ملک اسلام مقرر گشت حکم رفت و با هر یک منقول و

کتابخانه عمومی روزگار کاشانی
 کتبی و خطی و کتب چاپی
 کتبی و خطی و کتب چاپی

بهر روز و نذایا زاکه دعوی ایالت و استقلال میکند دور گردند رکن الدین مسعود با ستاع این چهار مستبشر گشت و بخدمت ملک
 اسلام پیوست و تقریر کرد که او قاید سکر باشد و بگم اگر هو اعرف فی شمس أرضیه این مهم را او کفایت تواند کرد و در معارضه
 او مضحک و آری گشت بچاقفد لا یفت اعصابه تواند خواند و الحدید بالحدید یفلیح این سخن رقم ارتقا یافت و بدین الترام
 موجبات چستی که هنگام قصد دولتماند سبقت گرفته بود نیامتی گشت بهاء الدین ایاز چون از مطابقت و موافقت دشمن قدیم
 آگاه بی یافت رسول فرستاد و در نوشتها که بخدمت ملک اسلام ارسال کرده بود از درجه تو اضع بخدمت تشریح مجاوزت نمود و خلاصه
 پیغام آنکه مسعود لا اسعده الله بخدمت آمد و بطلب و تلقی مراب لغور شراب لهو نموده زینبار با و اعتماد و تقرباید و حسن سیدی
 که بیای خود در دام آمد غمیش در او را مواظده فرماید تا بنده بصوب خدمت مبادرت نماید و همان بنده دوستار و مخلص
 قدیم باشد و چون داعیه فدا و از میانه منقطع شد بر چه مقتضی اراده آن جناب باشد که مثال بند و این سخن که محض عقل شایسته
 و صفا و صدق و خلاص بود بر غرض و مکتبت او حمل افتاد و با حشاد لشکر مغول و چشم شول و ترکان در جاله ایچ مشغول
 گشته و زیاده از بیست تومان زر در مصالح الفا و چرکیت صرف شد و ملک اسلام لشکری از راه خشک بهر سو فرستاد و خود خانیم
 و دولتماند شد تا از طرفین او مشغول دارند بهاء الدین ایاز چنانچه مقتضی خرم این حال باشد مستعد کار گشت و دیجات فراوان را
 جا شو تعبیه کرد و ذخایر بسیار و جہازات معدوث و متوسل بجایت ایزوی چید شعر میرا سبحان یغیرا لله فی طلب
 فإِنَّ نَاصِيَهُ كَبُحْرٌ وَخَدْلَانِ سَعَيْنِ بَارِ رُؤْيِ آبِ رِوَانِ كَرُوْدِ بَرِ قَاعِدِهِ بَرِ زَبَانِ رِسُولَانِ بِعَاجِمَاهُ لَطْفِ أَمِيرِ مِیْرَانِ دُوْلَتِهَا
 سلج که مستلزم نیج باشد مگر چون ملتمس باجباب مغرور نشد دل بر بودنی بناد و مناخرت رستعد شد عیبت بدان گوش
 تا جکت باز کنی مگر چند دانی کسان بگنی و کر زاکه افند با چاکت جگر باید آجا و خشی و کنت در میان آب مقابل جہازات لشکر
 ملک اسلام که بر ساحل ایساده بودند لکر انداخت نزدیک بود که نفقه لشکریان و سپری شود اما گاه از طرف قبس و جہازات
 بانواع قوت جند ملک اسلام می آوردند هر دو را معافه بگرفت و بعضی معتمدان جہازات قتل کرد و با آنکه از روی نقال از
 فاکت نصرت شمر و حالی از جبهه و خیره فراغی حاصل آمد لشکریان ملک اسلام از تنگی قوت و رحمت بودند و از اطراف ولایات
 علوفات را نقل بایست کرد و از آنچه بعضی تلف کردند و برخی کر کجیه باز بوطن فرستند پس ملک اسلام اسارت فرمود تا لشکر
 در فرقه مکا و حث شروع نمایند چون جہازات بر روی آب روان کردند ملک بهاء الدین ایاز شعر آجوفت کتاب یغیرا لله
 خَطْفَهَا مِنْ لِحْيَتِي لَأُرِيَّ الْقُرْبَانَ كَأَنَّكَ كَرَفْتَ حَيْدًا كَمَا جَبَّارَانِ وَ مَضِيقٌ خُورَانٌ نَدْبَسٌ دَوِيحَاتٍ أَكْرَهُ رِجْرَتِ سِيرِ بَرِيدِهَا
 آب فراست جیاد سوابق دارند مصحح میگردید مغیبل مدنی معاذر عقب ایشان چون فوج سرج مغرور در اندامی مجابانه
 مجال مجاوزت یافتند و نه مکان مکا و حث و نه مکان حیرت تمامت جہازات را و سکی کرده و اکثر آن لشکر بشتیر آورد
 و بنیش عقب مثال خور خون ریز بر راد جوف بطن الموت پوش و ارجای داد و بران پسند مگردیم در حال قاصد قاصد
 گشت و سه روز فارت کرد و بعضی که بقصر پناهنده بودند و خزائن فغانیس اموال آنجا برده محاصره داد پس فرورد کما سب

موسس

بر حاضر و با وی غائب و ناوی بخواند و امر و شوکت و سعاد و دولت و استقلال و باضعاف معهود و صلست منعمی **فیدلادین مرعش**
کافی الاضیان مرعش خورشید نیم در گذار بود بر بحر کردن بخار بود کرد کرد سوی جهان آید همگیکن از تو بود **صفحا کت**
 بطریق اجمال و ذکر ملوک معجز با تفاق سایر اعم معتدل ترین بقاع دنیا و نزه ترین رباع عالم و یار بندست **بها**
آدی من الهواء و هوؤها اصفی من الضفء تربت عرصات آن سحر روضه رضوان و ذرات خاک کانهن الباق
 و **المسرحان** بعضی مفسران در تفسیر قصه آدم علیه السلام آورده اند که چون ابو البشر با مرابیطوا از ریاض فیها ما تشبهی
 الانفس و **لذا الاعیان** بمقام کهن سفلی خواست پیوست رحمت شامل الی مهبط اورا بعضی که بهاء سلیب ساخت که بهت
 اعتدال و لطافت آب و یوا از کره خاک امتیاز داشت چه اگر نقل از صد بصد و فقه اتفاق افتادی موجب تلاشی مزاج و تفرق
 شدی و خود نزهت اطراف و لغومت بهوا آن دیار بالوان نعمت و زرو و جوهرد و مهته فواخر از شرح بی نیاز است او
 و قشور اشجار و خاک و گیاه و حطب آن قرض سنبل و عود و صندل و کافور و مندل است غیر شیش فصالحه ایم و نیل تمش
 عالیه و کلونیه عالم خار و درمنه صحاری معتدل ماده الحیوة و معاجین با منفعت در فنون معالجات سنگکشیاء و بهر آب
 جدا و کرده مومیائی و مزاج تجاره آن نمود خاصیت کیمیائی طافات بر جوش از تاثیرات انجم صفت طلاوت و عافاة
 اقطار هم صفت طلاوت یلبش شجده سواد شباب و دایه لطفش بر آتش شانه حال حمزه احباب حصیات و احباب
 سیلانی و بدخش مانند عقیق لب و لعل رخسار و لسان نور بخش زوایا و اجا همه کان زر اما مضروب و خزاین و دغاین
 اماکن دریا و پرکه بر لیکن مشقوب اشجار و ایم نصیر و طیب و نسایم هویش بوی اور طیب رخان شاخس طوطیان شیرین
 و تذروان ریاضش طلا و مسان خوش خرام طمیت اگر نشان جان در بلا و بند دهند عجب مدار که هر که جان چنان بود
 و اگر کسی این صفات متناقات بر تجاردهی حمل کند و کاتب را مفرطی مطری پذیرد و بعد از اسعان نظری از خاطر خود
 استفسار نماید مملکتی که **من لدن آدم الی هذا العهد** از افریق شرقی خاوران تا قوس غربی قیروان و از بسند طول
 شمالی تا فنی مطالع جنوبی زرو سیم و بصایع و طرایف با جان نقل میکند و در عوض آن خار و خاشاک و گل و سگریزه و انواع
 عقاقیری سازند و هر که از آن و یا ربصاعت را از بیح موضع نرسند **الا ماشاء الله** هر آینه این حکایت را از اطراف
 و اند بل این اوصاف بوجه انصاف انصاف استحقاق شمرده مع به انصاف و الشامل اشاع عرصات آن کجست
عرضها كعرض السموات سماع افاده و ما پیش از تقریر آن وضع اقالیم سبع و صوره معیوره زمین که مساحت بسط آن بر
 هندسی و اشکال اقلیدسی در کتب این فن محقق شده بطریق حکایت باز نامیم هر چند زیاده مناسبتی با این کتاب دارد اما
 آنکه مطالعا از نسبت قسمت آن ممالک با مسالکت ربع مسکون معلوم کرد و سطح کره زمین بدایره مشرق و مغرب و دایره
 النهار که هر دو بر زوایا قائمه متقاطع شوند بچار ربع مساوی تقسیم میگردد ربعی شمالی مشرقی و ربعی شمالی مغربی و ربعی جنوبی
 و ربعی جنوبی مغربی و ازین چهار ربع ربع شمالی مشرقی مسکون است مثلث بر اقالیم و ازین ربع مسکون نیز آنچه توغل دارد و بطریق

این کتاب
 در هند
 از دایره اول السموات
 عظیم بود که در قطب
 کرده و تعیین آن
 نصف النهار عظیم است که در قطب
 نصف النهار عظیم است که در قطب

هندی و اشکال اقلیدسی در کتب این فن محقق شده بطریق حکایت باز نامیم هر چند زیاده مناسبتی با این کتاب دارد اما آنکه مطالعا از نسبت قسمت آن ممالک با مسالکت ربع مسکون معلوم کرد و سطح کره زمین بدایره مشرق و مغرب و دایره النهار که هر دو بر زوایا قائمه متقاطع شوند بچار ربع مساوی تقسیم میگردد ربعی شمالی مشرقی و ربعی شمالی مغربی و ربعی جنوبی و ربعی جنوبی مغربی و ازین چهار ربع ربع شمالی مشرقی مسکون است مثلث بر اقالیم و ازین ربع مسکون نیز آنچه توغل دارد و بطریق

چهارم

شمال از غایت سرماء مغرور گاه حیوان نیست تواند بود و آنچه تعلق بطرف جنوب گرفته از فرط حرارت محرق همین سبیل است
 بیستصد و سی و هزار هزار و چهارصد و شانزده هزار و دو میل است و مساحت معموره بیست هزار هزار هزار و صد و چهل هزار
 و سیصد و بیست و فرسنگ است که بیست و چهار هزار هزار و چهارصد و بیست و نه هزار و نصد و شصت میل باشد و نود و
 هزار هزار هزار و چهل و پنج هزار و دوازده هزار و پانصد و هفتاد و نه هزار هزار و نصد و چهارده هزار
 هزار و دو بیست و چهل هزار صبع و بیست و یک هزار هزار هزار و صد و بیست و نه هزار هزار و چهارصد و هشتاد و پنج هزار هزار
 و چهارصد و چهل هزار شیر و الله علم طول و عرض و تعداد مشا هر بلدان از کفاهه مجازان و ثقات مسافران که مدت اعیان آنها
 اجماعاً انداخته اند و رایت تقص و استکشاف افزاینده برین وجه تقریر یافته که طیار از حد کهور تا خطه کولم مقدار سیصد فرسنگ
 زمین است و یول از مبتدا کبالت تا حد طیار زیاده از چهارصد فرسنگ باشد و سواکت حد و بیست و پنج هزار پاره شهر و
 دیه است و مالوا هزار هزار و سیصد و هزار و نود و سه هزار قصبه و دیه است در تعداد ده و نامایخ میا دین کتاب سی سال باشد
 که پادشاه مالوا بقدر بخالی الارض و التماه لاوله سلطنت فرود گشود و در دل خاک زمین شده و میان سپر او و وزیر سپر
 مناعت کسره گشته و بعد از مجادله و مقاتله هر یک طرفی را از ممالک بدست فرود گرفته اند و هر سال از بیشتر اطراف هند بیا
 تا ضمن میرند و اموال و نعم و قند و فراخ شاخ و برده و کرباس غارت میکنند و هیچ تفاوت بدان راه نمی باید کوجرات که کتاب
 اسم علم نیست هفتاد و هزار پاره و ده و شهر است تمامت معمور و اهالی غرق نعمت و سرور و در فصول اربعه درین دیار هفتاد
 نوع گل رنگین بر بار طبیعت زاعدال هو حکم جانور کیر و اگر نبوک قلم صورتی کند بخار و العجب دیگر انواع ریاضین بی تکلف
 در ریاضین تطلب موجود شد و همچنین طبیعت دی و بهمن و آذر و فرودین همیشه پر از لاله بینی زمین هوا خوش گوار و زمین
 پر نهار نه گرم و نه سرد و همیشه بهار زراعت غلات شوی را بناوت بخوره که ششم نام پاری است میکند و بعد از آن
 و اساک آن عمارت صیقلی آغازند و از ترشح ناره ابر از تربیت دهند و تاک میانگت گروم در این مقام در سالی دو بو
 بر در اعقاب تر صیح یاد و قوت زمین تا حدی باشد که شجره لعطن چون سب و چارچ آورده شود و سالها متواتر شود
 و اگر فارغ دل باشد که همت بر استقصاء استغناء مستغرق گرداند و از معبران و مسلمانان اجبار باز داند و روز کاری بخلیق و تفتیق و تفتیق
 و تبیین صرف گذار آوازه عجیب و غریب یکطرف اران و یا مستقصی نتواند شد تا بدان چه رسد که کتاب این سطور را نورد
 هوس بر حسب الکلام یجتر الکلام فی کل نادی انانی و ادوانی از هر کسی استعلامی کند و اجمالاً برای اعلان صنایع عمومی
 و اعلنا ربایع نامتناهی متاظر از تحریری و تذکیری واجب داند و القیاس علی الباقی میخواند تا معبر عرض آن از حد کولم است
 خطه نیلا و قریب سیصد فرسنگ ساحل در طول ایشان پادشاه خود را دیور گویند و معتبر است این لفظ بمعنی خداوند دولت و پوسند
 طرافت قصبی چین و ما چین در واقع بصنایع بلاد هند و سند بسفان برکت که از اجکت کونیند مثال الجبال تجرئ بجناب الی
 علی سطوح المینا بجا متواصل باشد و معموری خرابه بحر فارس خصوصاً وزیب و رکت و بوی دیگر بلاد عموماً از عراق و فرانس

کلیه

تاروم و فرنگ از آن حاصل و معبر شتاب کلیل هند افتاده درین چند سال دیو سندر بندی بود و سه برادر داشت هر یکی بر طرفی
 استیلا یافته و ملک اعظم مرزبان الهندی تقی الدین عبدالرحمن بن محمد الطیبی مدتها در آن طرف پر طرف که طرف در مدیحه و مطایح
 لطایف آن جولان میکند و دل در مساجح بدایع سیران نایب و وزیر و مشیر و صاحب تدبیر بوده و فن و علمی فتن و قائل که هنوز
 خطبه او قائل است و با وجود او قابل فتن نه بروی ارزانی داشته و نوبت سه گانه درین مواضع مرتب و منزهت کامکاری روز بروز
 موقر و مقرر گردیده که هر سال هزار و چهار صد سر عتاق جای و بیستین عنق الخنیل فی اصواتها که در حله مجاریت ایشان
 رخسار ستم و سیاه اغذیاء و سمنه سرخاب شکرک بزاویا و شش و کلون کوز و دیزه کیو و بور بهرام کوز و خنک خسرو و زوز
 بهرام چوبینه چون آب شطرنج پی برند از خانه ملک اسلام جمال الدین و تاج در جزیره قیس نزل کرد و معبر رسانند و چند کوزه
 از سایر جزایر فارس قطیف و لحسا و بکین و هر موزه و قلعه نو و غیره با معبودها که نزل کنند و هر یک سر سب را دو سبت و سبت وینار
 از سرخ قیمت معین شده از قدیم با بشرط آنکه اگر در متالف بجار آفتی رسد یا چند بر سقط شود عوض آن خرسانه پادشاه
 باشد و از معبران روایت که در عهد تاجک ابو بکر هر سال ده هزار سر ازین مواضع بمعبر و کنهات و آن حدود فرستادند و بهمان
 آن که دو هزار هزار و دو سبت هزار دینار باشد اگر آن از فاضلات حاصلات موقوفات تجانه و تمغاه جواری که وقف اند
 کنایس و معابد آن کفره فخره و بغا ششغول حالت رفتی که بوصول اموال خزانه هیچ تعلق نداشتی و طرفه آنکه چون ایشان از انبار
 در عوض قضیم سرریان و نخود پنجه دروغن دهند و شیرکاو و بوشانیده بخرید کنند بهت کس بوم و غراب رشک و ادای طوطی
 زجیفه خوزاد مردار غراب است در خور طوطیست نرانی قند و مکر بر کردن خر که کند و لوزینه بجاکد پسند و چیل
 روز عقاب و سگول نموده و بر اخر قشیم و رقیه بنده و در بیمار داشت سعی نمایند و بعد با بسکام حاجت بی رعایت شرط جهام در
 رکوب و رسوم فروتیت جنود هند چون دیوان بران مرکب و بهر تک براق رفتار سوار شوند **بَلَدُ الْفَرَسِ الْاَقْرَبُ وَالْفَرَسُ سَيِّدُ الْمَلِكِ**
 و در اندک زمان ضلیع خالص شود و قوی مزول و فرقه کابل و شیط کون بل نامت محبوب و بسقط کرد و دوران آب و هوا
 ازین سببان که بیکر که بی تازیانه رفتار تازیانه دارند **وَالْفَرَسُ بِالْمَدِينِ السُّوْطِ وَالْمَكَانُ بَعْدَ الشُّكْرِ اتِّفَاقٌ تَامِحِي اَقْدَانِيَتِ حَمِيْدِيَا**
 مستحسن باشد چنانکه شایان رکوب ندانند لاجرم سال بسال متباج ایشان با سبب متجدد شود و بدین سبب دلال بلاد اسلام را
 متحمل باشند **هَذَا حِكْمَةُ الْاَلْبِيَةِ الْاَغْيَةِ اَوْ لِقَوْلِ الْاَهْبِيَةِ** مقتضی حکمت ناما هی است که مشرقی را با صاف
 بصاعاات مغربی متباج ظاهر باشد و مغربی را بسا دلات و یا مشرق امتقار با هر شمالی محد در انجلااب انواع متاع جنوبی
 جنوبی مسقط بر اقصا و اقصا و زخارف شمال متوفر تا دهم ذرائع این بدن رابع بود که **الْاِنْسَانُ مَدَنِيٌّ بِالطَّبِيعِ وَنَوْعُ زَيْتَانِ**
مَصْرِيٌّ وَسَمِيَّتْ اِنْسَانًا لَانْكَ تَدْرُسُهُ سَنَةً اَشْيَ وَتَسْعِيْنُ وَتَمَّارُ دِيُوْرًا مَمْلُكَةُ مَعْبَرٍ مَعْبَرٍ اَجَلٌ بِرَمْعٍ فَا كَذَرُوْا خَزَائِنَ عَالَمٍ اَقْبَلِيَّةً
 از ملک اسلام جمال الدین روایت است که هفت هزار سر کاد و محمول جواهر آیدار و زر سا و وسیم ناب برادرش رسد و قائم مقام گشت
 در بقاعده مالوف ملک اعظم تقی الدین نایب و مستشار و حاکم آن دیار شد و ایتت و رفعت و ایتت و شمشیری هزار با وجود

مکان تجارت در امارت که مثل غارت گفته اند تا حدی که بضاعت قهقی چین و بلاد هند بعد از آنها از فرس چون بفرس مجبورند
و کلا و کاشنجان او خواهند بیخ خریدار و مستخرج و شری تواند بود و چون نفایس و بضایع حاصل شد بجهازات خاصه و تجارت
و نواخذ و یار بد و تخا و قیس فرستند بجا نیز بیخ آوریده را رخصت نباشد که معامله کند تا نواب ملک اسلام آفتاب اجناس کنند
حسب اختیار قماش و برنج آورند پس از آن هر چه لایق معامله فرضه و نهند طوائف تجارت را اجازه خریدن دهند و بوقایع را بر
و پشت سفاین و دوات بجزایر بحر و بلاد شرق و غرب فرستند و با ثمان آن از آن مواضع بضاعت و صنف قماش که
طایف این دیار باشد محمول سازند و متاجرت و معامله بدین وجه که بازار کافی بضاعت از قضا و چین باورد و در قضا مغرب
صرف کند در جهان نشان نداده است از خطر خیز و خطر زیر که سود و چهل بر بگیرد و کبر ترسد از خطر بازار کان و چون
قدر و بنا بهت ذکر و نفاذ امر و بسطت هشام ملک اسلام جمال الدین ملک اعظم تقی الدین در اکثر بلاد هند با ضعاف این
همیشه طوک آن اطراف بمولات ایشان متعاضد و متطاف هر بوده اند و رسل و مراسلات در اثناء طمس و مقدمات متوار و
این کتب در شهر سببع ماه از زبان ملک اعظم فخر الدین احمد بن ابراهیم بجا سلطان علی بن ابراهیم بن محمد بن
تقی اسکره و پارس طایفه از معتمدان او در دیده اسلام کاتب را اتفاق نشاد افتاده بود درین موضع ثبت کرده است
سَلَامٌ بِعَطْرِ أَنْفَاسِ التَّمَائِلِ وَبَشْرِ تَحَائِلِ التَّجَائِلِ وَبِحِكْمِ رِقَابِ بَاضِيهِ الزَّاهِرَاتِ تَسْبِيحُ الصَّبَا جَاءَتْ بِرَبِّهَا
الْقَرْفِيلِ وَنَاءُ بَنِي عِنَانَ الْعِمْرَانِ ابْنِ وَجَمْعُ بَيْنِ الشُّوفِ وَالشَّائِقِ ۵ بِسِطِّ اللُّوِيِّ بَيْنَ الدُّخُولِ نَحْوِ
وَجَبَانِ أَرْجِهْ أَنْجَاؤَهَا وَلَمَّا نَبَغَتْ رَسْمَهَا لِمَا نَسَجَتْهَا مِنْ جُوبِ وَشَمَالِ تَقَمَّنَ لِدَاخِجِ وَحَمَامِدِ كَقَطْعِ مِنْ رَوْضِ
مُقَطَّوْفِ الرَّبِيِّ مَعْطَفِ الصَّاعِدَاتِهَا نَمْرُ الْمَاءِ غَيْرَ مَحْمَلٍ عَلَى الْقَامِ الْأَرْفَعِ الْأَعْظَمِ وَالْوَفِيَّ الْمُقَدَّسِ الْمَكْرَمِ
لِلسُّلْطَانِ الْمُجَلِّ الْمَعْظَمِ مَالِكِ رِفَائِي الْأَمِّ شِعْرِيَّةً مُقَدِّمِ وَمِنْهُ قَادِمِ إِذَا أَخَذَ السِّفَا الصَّفِيلِ
الْعَلِمِ الْجَاهِدِ الْمُرَابِطِ التَّوَيْدِ الْمَطْفَرِ الْمَنْصُورِ إِلَى نَيْحِ الصُّورِ صَاحِبِ الْخَطِّ الْمَوْفُورِ مِنْ مَوَاهِبِ الْمَلِكِ الْغَفُورِ
فَاصِمِ الْأَعَادِي فَاصِمِ الْأَبَادِي حَائِزِ الْمَائِزِ الْمَلِكِيَّةِ الَّذِي أَدْعَتْ لِأَوَامِرِهِ وَتَوَاضَعَتْ لِحَرَكَاتِهَا فَالِكَيْفِ
الْبَائِلِ الْخَلَائِلِ الْبَائِلِ السَّاجِلِ الْفَرُوقِ الْهَامِ الْجَدِّ الْقَمَّارِ لَيْسَ الْوَعَاغِبِ لَنْدِي نَاجِ مَفَارِجِ الْأَعْلَى
شَمْسِ مَآرِقِ الْمَعَالِي أَوْرِعِ الْمُلُوكِ وَأَعْدِلْهُمِ أَمْرِعِ الصَّادِقِ وَأَفْضِلْهُمِ حَاوِي أَسْمَةِ الْفَضَائِلِ وَقَوِّ
الشُّهُورِي مَآرِقِ الْأَرْضِ وَمَفَارِجِهَا حَافِظِ بِلَادِ اللَّهِ وَعَمَادِ عِبَادِهِ مُنْفِذِ الضَّعْفَةِ عَنِ الظُّلْمِ بِسِيفِ
جِهَادِهِ وَجِهَادِهِ نَاطِقِ الْخُلَفَاءِ الْمُجْتَهِدِينَ فَامِعِ الْخُلُقَاءِ الْمُتَمَرِّدِينَ الْمَشَارِكِينَ فِي الْمُلُوكِ إِذَا نَعَدَ الْكَارِ
وَالْفَائِزِ الْمَذْكُورِ بِالْعَالِمِ الْعَادِلِ عَلَى وَجْهِ الدَّنَائِرِ وَأَعْوَادِ الْمَنَابِرِ شِعْرًا مِنْ الْعَارِكِ كَاسِ مِنْ عَلِيٍّ وَنَفَقِ
بِلَيْهِ دَرَفِي عَارِي مِنَ الْعَارِ لِأَزَالَتِ رِيَاضِ الْمَالِكِ الْبَسِطَةِ مَمْرَعَةَ بَعْوَادِي رِنَايَمِهِ وَهُوَ أَطْلُ أَحْسَانِهِ
وَقَلُوبِ عَدَاءِ الدِّينِ مَرْوَعَةَ بَسِيرِ كَابِدِ سَبْرِ عِيَانِهِ وَمَبَارِحِ مِنْ شَمُولِ انْصَافِهِ كَدْرَ الْكَذْمِ مُبِيدِ كَدِّهِ

ارجت

مصرعه